

Glas Svobode.

GLASILO SVOBODOMISELNIH SLOVENCEV V AMERIKI.

"OD BOJA DO ZMAGE"

"KDOR NE MISLI SVOBODNO, SE NE MORE BORITI ZA SVOBODO"

Štev. 47.

Chicago, Ill. 23. novembra 1906.

Leto V.

Zavratni naskok odbit!

SODNIJSKO PREGANJANJE

Slovenske Narodne Podporne Jednote ter njenih uradnikov: Stoniča, Konda in Klobučarja.

Čedni namen povzročitelja Jožeta Zavrtnika.

Kakor smo že zadnjič omenjali, tožil je "nesebični" in "za vse dobro vneti" Jože Zavrtnik S. N. P. J., posebej pa še njene glavne uradnike Stoniča, Konda in Klobučarja, da so Jednoto okradli za \$70.

Da se bolje spozna vsa podlost famoznega človekoljuba, priobčimo danes doslovno oba zaporna povelja, prvega za društvo, in drugega za imenovane tri.

Zaporno povelje za S. N. P. J. zastopano po njenih glavnih uradnikih, glasi se sledeče v izvorniku:

CRIMINAL COMPLAINT.

STATE OF ILLINOIS, }
COUNTY OF COOK } SS. The Complaint and Information
CITY OF CHICAGO }

of Zavrtnik Joseph of in said County, made before John K. Prindiville, Esquire, one of the Justices of the Peace in and for said County, on the 14th day of November, 1906. Said Complainant, being duly sworn, upon his oath, says, that on, to-wit the day and year, and in the county aforesaid John Stonich, Martin Konda and Frank Klobučar did on or about the 20th day of Oct., A. D. 1906, being the Officers of Slovenska Narodna Podporna Jednota, a foreign corporation, did fail to make application with the auditor of public accounts to do business in this State in violation of Section 263 Ch 73 Revised Statutes contrary to the form of the statute in such case made and provided. That this complainant has just and reasonable grounds to believe, and does believe, that said John Stonich, Martin Konda and Frank Klobučar committed said offense, and therefore prays that they may be arrested and dealt with according to law.

Subscribed and sworn to before me this 14th day of Nov. A. D. 1906.

John K. Prindiville (Seal),
Justice of the Peace.

Zavrtnik Joseph.

OBTOŽBA RADI HUDODELSTVA.

Država: ILLINOIS, }
Dežela: COOK, } SS. Obtožba in Informacija
Mesto: CHICAGO. }

katero je podal pred mirovnim sodnikom Johnom K. Prindiville, dne 14. novembra 1906 Jože Zavrtnik iz mesta Chicago, ki je pod prisogo prijavil sledečo obdolžitev:

John Stonich, Martin Konda in Frank Klobučar, voditelji (častniki) Slovenske Narodne Podporne Jednote, ki je tujezemska inkorporacija, niso prosili dovoljenja avditorja ljudskih računov in delajo kupčijo v tej državi proti postavam, sekcija 263 št. 73, države Illinois — kar je v nasprotju duhu postav, ki so v enakih slučajih predpisani.

Ker je ta obtožba opravičena in je verjetno, da so imenovani: John Stonich, Martin Konda in Frank Klobučar resnično povzročili ono hudodelstvo, — se zato prosi, da se zaprejo in obsodijo po postavi.

Podpisano in zaprišeženo pred mano 14. novembra 1906
John K. Prindiville l. r., Joseph Zavrtnik
mirovni sodnik. (lastnoročni podpis).

II. OBTOŽBA

CRIMINAL COMPLAINT.

STATE OF ILLINOIS, }
COUNTY OF COOK } SS. The Complaint and Information
CITY OF CHICAGO }

of Joseph Zavrtnik of the City of Chicago in said County, made before Esquire, one of the Justices of the Peace in and for said County, on the 19th day of October 1906. Said Complainant, being duly sworn, upon his oath says, that on, to-wit the day and year, and in the county aforesaid John Stonich, Martin V. Konda and Frank Klobučar did unlawfully and feloniously conspire and agree together to defraud the "Slovenska Narodna Podporna Jednota", a corporation organized as a fraternal insurance company, out of a certain sum of money to act. seventy dollars the money of and belonging to said organization and said persons aforesaid did then and there take the said sum of seventy dollars so belonging to said organization and unlawfully appropriate the same to their own use contrary to the form of the statute in such case made and provided. That this complainant has just and reasonable grounds to believe, and does believe, that said John Stonich, Martin V. Konda and Frank Klobučar committed said offense, and therefore prays that they may be arrested and dealt with according to law.

Subscribed and sworn to before me this 19th day of October, A. D. 1906.

John K. Prindiville (Seal),
Justice of the Peace.

Joseph Zavrtnik,
156 W. Union St.

Slovensko:

OBTOŽBA RADI HUDODELSTVA.

Država: ILLINOIS, }
Dežela: COOK, } SS. Obtožba in Informacija
Mesto: CHICAGO. }

katero je podal pred mirovnim sodnikom Johnom K. Prindiville dne 19. oktobra 1906 Jože Zavrtnik iz mesta Chicago, ki je pod prisogo prijavil sledečo obdolžitev:

John Stonich, Martin Konda in Frank Klobučar so se nepostavno združili, da okrađejo Slovensko Narodno Podporno Jednoto, organizirano inkorporacijo kot bratsko zavarovalno društvo, za gotovo svoto denarja, — sedemdeset dolarjev, — ki so lastnina imenovane družbe, in imenovane osebe so se polastile te družbi lastne svote za svojo osebno rabo.

Ker je ta obtožba opravičena in verjetno, da so omenjeni: John Stonich, Martin Konda in Frank Klobučar resnično povzročili ono hudodelstvo, — se zato prosi, da se zaprejo in obsodijo po postavi.

Podpisano in zaprišeženo pred mano 19. oktobra 1906

John K. Prindiville l. r.,
mirovni sodnik.

Joseph Zavrtnik
(lastnoročni podpis).

Iz obtožbe zoper društvo je razvidno, da je Jože Zavrtnik namenoma nesramno lagal, torej po krivem prisegel; kajti v zapornem povelju je izrečno povedano, da je društvo tujezemsko, in drugič da dela kupčijo. Vsakdo pa ve, da ni eno in ne drugo resnica.

Da se pa cenjenim rojakom (tudi tistim, ki so po njem samem zapeljani!) še bolj natanko pojasni predrzna nakana in gorostasni humbug "socijalista" Jožeta Zavrtnika, omenjamo mimogredé postavo države Illinois glede društev in inkorporacij.

Po sekciji 263 št. 73 državnih postav Illinoiskih je poslovanje vsaki kupčijski, inkorporirani ali zavarovalni družbi, t. j. družbam, ki delajo za dobiček, — strogo prepovedano, ako niso vknjižene oziroma pod direktno ali vsaj indirektno državno kontrolo.

Podporna in dobredelna društva pa lahko poslujejo, ne da bi bilo treba v to dovoljenja. Vse, kar v tem oziru postave zahtevajo, je jedino to, da se naznani državnemu uradniku, da dotično društvo, pa naj si bo inkorporirano že kjerkoli v Ameriki, — želi raztegniti svoj delokrog tudi v to državo.

(Dalje na 5. strani.)

Razgled po svetu.

RUSIJA.

— Ko se je ruska vlada po dolgem obotavljanju končno vendar le udala in sklicala prvič svojo durno, morala je slišati marsikatero britko resnico od neustrašenih radikalnih ljudskih zastopnikov. Znano je, da se je duma ravno raditega razpustila, in oni poslanci, ki se niso bali povedati resnice, so bili po razidu dume izročeni najhujšemu preganjanju od strani vlade. Zdaj se pripravljajo volitve za novo durno. Da se ne bodo več ponavljali v parlamentu taki za vlado silno neprijetni dogodki, poskrbel je ministerski predsednik Stolypin, da ne bo izvoljen za poslanca nikdo onih, katerih se vlada boji in o katerih sumi, da bi de'ali zopet zgago. Volilna pravica se je odtegnila vsem onim uslužbencem državnih železnic, ki stanujejo v uradnih poslopih. Teh prikrajsancev je okrog 170,000, večinoma strojnikji, čuvarji in drugi delavci. Z enakimi odločbami si je vlada pomagala tudi drugje, zlasti so oropani svoje pravice kmetje. Vse to na položaja ne bo spremenilo in odredbe se, bodo izkazale kot ponesrečene. Ljudstvo že sedaj gleda vse to z rastočo nezaupljivostjo.

— Vlada je tako zmedena, da izdaja najsmesnejše odredbe. Da si pridobi večjo zvestobo in udanost vojaštva, je zapovedala, da se mora ustaviti vsak kočijaž, če korači preko ulice kak oficir. Nedavno je razdeljevala med vojaštvo razne malenkostne predmete, kakor milo in druge reči.

— Tudi vodstvo tajne policije ne zaostaja za drugimi vradi. Svojim uradnikom je zapovedala, da naj posvečajo posebno pozornost onim družinam, kjer se ne igra na karte ali žganja ne pije. Ker revolucionarji, ki imajo dosti drugega posla, tega ne delajo, sklepa iz tega brihtna policija, da so take družine sumljive! Znano je namreč, da se vsi revolucionarji vzdržijo žganjepitja in zahtevajo, da se vse žganjarske zapre, ker med ljudstvom

le degeneracijo in demoralizacijo razširjajo.

NEMČIJA.

Kompromitirani poljedelski minister Podbielski je vendar podal demisijo in cesar jo je sprejel.

Mnogo se je zadnje čase pisalo tudi o odstopu državnega kancelarja kneza Bülowa, in sicer so te domneve prinašali med svet razni časnikarji, ki se kar topijo blaženosti in navdušenosti za cesarja. Iz tega, da cesar ne hodi več obedovat k Bülowu, so sklepali, da se je Viljemova naklonjenost proti njemu ohladila, in da bo zato kmalu dobil "laupfas". Utihihle pa so te vesti od tedaj, ko se je cesar Viljem pri Bülowu zopet pošteno najedel! Kriza je popravljena! Glavna stvar je pri takih gospodih vendar le dobra tečna jed!

FRANCOSKO?

Obisk ruskega ministra Izvol'skega je imel na Francoskem uspeh. Rusija bo lahko najela v Franciji posojila; vlada ji ne bo delala nikakih ovir.

BULGARIJA.

Ministerstvo Petrov je odstopilo. Knez Ferdinand je poveril sestavo novega kabineta Petkovu.

AVSTRO-OGRSKA.

Volilna reforma bo kmalu pod streho. Iz odseka je prišla sedaj pred zbornico, in vključ vsem za prekam od strani nasprotnikov se tozadevne razprave ne zavlačujejo preveč. Želeti je reš, da bo to enkrat v kraju, ker z zavlačanjem se le po nepotrebnem čas trati.

— Z veliko napetostjo se pričakuje prestolni govor, s katerim bo avstrijski cesar Franc Jožef otvoril delegacijsko zasedanje, ki se vrši letos v Budapešti. V dobropočutih krogih se zatrjuje, da bo vladar zopet proslavljal trozvezo Avstro-Ogersko—Italija—Nemčija.

— Hrvatski narodni zastopnik Jurica je bil od porotnega sodišča v Požunu na Ogerskem obsojen v dveletno ječo, češ da je suntuil Hrvate proti ogerski državi. Razburjenje med Hrvati je radi te krute obsodbe velikansko.

Ameriške vesti.

Stavke.

— Newyorška policija zahteva osemurni delavnik. Tristo policajev je pretečeni teden zborovalo in sklenilo, organizirati vso newyorško policijo in potem udariti, če se jim zahteve ne izpolnijo!

— Krojaška organizacija "Journemen Tailors' Union" v Philadelphiji, Pa., grozi s stavko, ako se ne ugodij njeni zahtevi po 10% zvišanju plač. Vse največje trgovine so se že udele.

Proti Rockefellerjevemu trustu.

Zvezna vlada Združenih držav pričela je največjemu ameriškemumu trustu Standard Oil Co. občutno stopati na prste. Vlada name-rava ta za občnost najnevarnejši trust vseh trustov jednostavno razpustiti in je že vpeljala proti njemu tozadevno postopanje. Imenovani trust se je v marsičem pregrešil proti obstoječim postavam. — Radovedni smo, bo li mogla vlada do živega tej vsegamogočni korporaciji. Kompanija že sedaj pomirja v nekem cirkularju svoje akcijonarje, da se jim ni treba bati nič hudega in da jim nič ne morejo!

Tragedija na morju.

Na velikem brzoparniku "Nieu Amsterdam", ki je pred par dnevi došel v New York, zvršil se je dne 15. t. m. na visokem morju pretresljiv dogodek. Na imenovanem parniku, ki vozi iz Rotterdam, nahajala se je tudi neka švicarska vzgojiteljica, po imenu Roza Nägle, ki je bila znana kot velika prijateljica otrok in se vedno z njimi kar najpristrčneje igrala. Omenjenega dne se je zopet igrala s celo gručo mladih veseljakov. Nenadoma zgrabi enoletnega, krasnega dečka Arona Gnovski, stisne ga viharo na svoje prsi, potem pa ga z vso silo zaluči z demoničnim smehom v razburkano morje. Reva je zblaznela. Mati otrokova se je od bolesti zgrudila in padla v nezavest. Otroka niso mogli rešiti v kljub enournemu iskanju z rešilnim čolnom. — Pomilovanja vredna mati!

K veselici pevškega zbora "Orel".

— Ne moremo si kaj, da bi Chicagoških Slovencev ne ovozorili na izvanreden užitek, katerega jim priredi "Slov. del. pevski zbor Orel" s svojim koncertom in dramatično predstavo "Dva gospoda pa en sluga" dne 24. novembra t. ob polu osmi uri večer v Narodni dvorani na Center in 18 cesti. Program je razviden iz današnjega oglasa in kaže, da bo zabava raznovrstna in presegala vse dosedajne take prireditve. Mnogo tukajšnjih društev je svojo udeležbo k tej veselici že prijavilo, a tudi pojedini Slovenci brez razlike mišljenja naj bi ne zamudili te redke prilike, ako se hočejo enkrat dobro imeti v večjem krogu svojih rojakov.

UKOR.

Centralni odbor "Slov. Nar. Podp. Jednote" izreka ostro obsodbo nad br. Jožetom Zavrtnikom, ki se je pregrešil proti pravilom naše družbe na ta način, da je, ne meneč se za svojo slovesno prisogo glede tajnosti društvenih sej, priobčil v "Proletarcu" in spravil v javnost izvanredni seji društva "Slavije" št. 1 in osrednjega odbora S. N. P. J., — kar pa je vsakemu članu Jednote po pravilih prepovedano.

Osrednji odbor S. N. P. J.

Listu v podporo:

A. Metulja \$0.50

Kmetova smrt.

Francosko spisal Emile Zola.

Jean Louis Lacour je star sedemdeset let. Doma je v La Courteille, v selu, ki ima približno sto petdeset prebivalcev. Samo enkrat v celem svojem življenju je bil šel v Angers, ki je oddaljen petnajst milj. A takrat je bil še mlad, da se več ne spominja nanj. Imel je tri otroke, dva dečka, Antona in Jožefa, in hčer Katarino. Hči se je poročila; ko ji je pa umrl mož, je prišla s svojimi otroki, Jaquinetom, zopet k očetu. Familija se živi s petimi do šestimi orali, ki ravno zadostujejo, da se preživijo. Če si hočejo kdaj privoščiti požirek vina, morajo že znatno varčevati.

La Courteille leži v dolini, obdani od vseh strani z gozdovi, ki zakrivajo selo. Cerkve ni, kajti občina je prerevna. Župnik v Conniersu, najbližji vasi, prihaja v selo ter mašuje, in ker je vsaj dve uri oddaljen, pride samo vsakih štirinajst dni. Hiše, dvajset napol podrtih lesenih bajt, leže ob obeh straneh ceste. Pred vratni stopajo kokoši po gnoju. Če pride kak tujec skozi vas, iztegajo ženske svoje glave, otroci pa, ki se solnčijo, zbeže kakor trop prestrašenih gosk.

Jean Luis ni bil še nikdar v življenju bolan. Velik je in močan kakor hrast. Solnce ga je posušilo in mu opeklo kožo; dobil je barvo, čvrstost, mir drvev. Ko se je postal, je nehal govoriti. Ne govori več, ker se mu zdi to nepotrebno. Hodi s počasnimi, trdimi koraki, z miroljubno močjo volov. Še v preteklem letu je bil krepkejši kot sinova. Ne da bi o tem govoril, je opravil vsa dela na svojem polju, ki ga je, kakor se mu je zdelo, poznalo in se treslo pred njim. Pred dvema mesecema pa so mu nenadoma nehali udje delovati; dve uri je ležal kakor posekano drevo v jarku. Drugi dan je hotel zopet na delo, a roke so mu bile trde, zemlja se mu je uprla. Njegova sinova zmajeta z glavo, hči bi ga rada vzdržala od dela; on pa je svoje glaven in noče poslušati. Z njim pošljejo Jaquineta, ki naj bi poklical druge, če postane očetu morda slabo.

"Kaj pa delaš tu, malopridnež?" vpraša Jean Louis malega, ki ga ne zapusti. "Ko sem bil jaz toliko star kakor ti, sem si že služil svoj kruh".

"Dedek, nate pazim," odgovori otrok. Ko to čuje stari, vztrepetajo, a ne reče ni besedice. Zvečer pa se vleže v postelj, da nikdar več ne vstane. — Ko odhajajo drugi dan hči in sinova na polje, zapazijo, da manjka oče. Najdejo ga na postelji, odprtih oči in z izrazom, kakor da bi kaj premišljeval.

"Ej, oče, ali res ne morete vstati?" — Stari zagodrnja in zmaje glavo. "Torej ne greš z nami? — No, pojdemo sami." Da, priklima jim, naj gredo sami.

Zetev je tu, kar je moči, vsa se vporablja. Oster, nagel veter more tako lahko razveti klasje, če se zamudi samo eden predpoldan. Celo Jaquinet gre s svojo materjo in svojima stricema na polje. Oče Lacour ostane sam v hiši.

Ko pridejo otroci zvečer domov, leži še vedno na istem mestu, na hrbtu, odprtih oči in z izrazom, kakor da bi kaj premišljeval.

"Ali vam še ni boljše, oče?" Ne, nič mu ni še boljše. Zagodrnja zopet in zmaje z glavo. Kako bi mu bilo možno pomagati? Katarina se domisli, da bi mu skuhala vina z zeliščem; ali to je morda premočno zanj in bi mu moglo škodovati, ga umoriti. Jožef svetuje, da počaka do drugega dne, in vsi gredo spat. — Drugi dan obstopijo hči in sinova postelj, predno odidejo na delo. Starec je bolan, to je gotovo. Na hrbtu ni še nikdar ležal. Dobro bi bilo, da se pokliče zdravnik. A ni šala iti v Rougemont; šest milj tja, šest milj nazaj, to je dvanajst milj, in ves dan je za drugo delo izgubljen. Starec posluša pomenek svojih otrok, premika se in se jezi. Nobenega zdravnika ne rabi, to je brez vsakega smisla in stane samo denar. — "Tako? Mišliš?" vpraša Anton; "no, potem-

takem gremo lahko na delo?" Gotovo, morajo celo iti. Saj če tu ostanejo, njemu zato ne odleže.

Trije dnevi pretečejo; otroci gredo vsaki dan zjutraj na delo; Jean Louis se ne gane, le kadar ga žeja, napravi požirek iz vrča. Podoben je staremu konju, ki se truden zgrudi na tla in tu zapuščen pogine. Šestdeset let je delal in zdaj lahko umre, kajti za nič ni več sposoben, samo drugim je v napotje, vsakemu je v nadlego, samo vznemirja otroke. — Njegova deca ne čuti mnogo žalosti. Zemlja jih je navadila na kaj takega; saj jim je tako znana njena volja, da se ne morejo nad njo jeziti, če jim odvzame očeta. Zjutraj ga pogledajo, zvečer ga pogledajo, več ne morejo storiti. Če oče še ozdravi, no to bo dokaz, kako trdne narave da je. Če pa umre, no tedaj mu smrt tiči v telesu, in vsakdo ve, da proti ne pomaga niti zelišče, niti Bog niti lek.

Zvečer pogleda Jean Louis svojo deco, kakor da hoče vprašati, kak je izid zetje. Ko jih čuje šteti snop, ko čuje, da se vesele lepega vremena, ki pospešuje delo, se mu zasveti oko od veselja. Še enkrat začno govoriti, da se naj pošlje po zdravnika; a starec se razjezi in zboje se, da prenačijo njegovo smrt, če mu nasprotujejo. Samo poljskega čuvaja želi videti, ki je star njegov tovariš.

Oče Nikolaj je starejši kot Lacour, kajti o svečnici je imel petin sedemdeset let, a vitek je še vedno kakor topol. Pride in se vsede z resnim obrazom poleg Jean-Louisa. Jean Louis, ki ne more več govoriti, ga pogleda s svojimi plavimi a ne črne. Tako sedita oba stara ne črne. Teko sedita oba starčka eno uro, ne da bi govorila besedico, in sta srečna, da se vidita. Gotovo se spominjata svoje mladosti, ki leži daleč, daleč za njima.

Ko pridejo otroci danes s polja domov, najdejo Jean Louis-a mrtevga; leži na hrbtu, otrpnel je in oči ima zaklopljene. — Da, starec je mrtev in ne gane se več. Zadnjič je dihanil ven v prsto naravo. Kot živali, ki se skrijejo in udajo svoj usodi, je umrl, ne da bi koga nadlegoval.

"Oče je mrtev!" reče Jožef in pokliče ostale. In vsi, Katarina, Anton in Jaquinet, ponovno: "Oče je mrtev." A čudijo se ne. Jaquinet pogleda radovedno mrliča, žena vzame robec iz žepa, oba moška pa stopata z resnim in bledim obličjem semtertja, ne da bi kaj rekla. Bil je vendar trd, močan mož! Ta misel jih tolaži; ponesni so na čvrsto naravo svoje rodovine.

Ponoči čujejo do 11. ure pri očetu; potem pa gredo vsi spat, in Jean Louis leži zopet sam z resnim obličjem in z izrazom, kakor da bi kaj premišljeval.

Zgodaj zjutraj odide Jožef v Conniers, da obvesti župnika. Ker pa je treba spraviti še snopje pod streho, gresta Katarina in Anton rano zjutraj na polje ter pustita mrliča v varstvu Jaquinetovim. Maček se dolgočasi pri dedu, ker se ta ne gane; včasih steče na cesto, prežene s kamni vrabce in si ogleda krošnjarja, ki kaže in hvali pri sedah svojo robo; potem se spomni naenkrat zopet svojega deda in gre hitro v sobo, se prepriča, da se še ni ganil, in odide zopet, da opazuje preprič dveh psov. Ker je pustil vrata za sabo odprta, prikorajajo kokoši v sobo ter se izprehajajo mirno okoli postelje in iščejo drobtin. Rdeči petelin se razšepiri na svojih dolgih nogah, nagne vrat in pogleda s svojimi okroglimi žarečimi očmi mrliča; razumeti ne more, zakaj da leži tu; to vam je razume, pameten petelin, ki vé brez dvoma, da ni imel sicer starček navade obležati po solnčnem vzhodu. Naposled zamolklo zagaga, kokoši pa skakljajo druga za drugo iz sobe.

Župnik iz Conniersa pride šele ob peti uri. — Od jutra se že čuje mizar, kako žaga in zabija žeblice. Ljudje, ki še niso slišali, da je Lacour umrl, pravijo: "No, dá! Torej je Jean-Louisa vendar pobrala." Kajti Courteillečani vedo dobro, kaj si morajo misliti, če čujejo mizarja.

Anton in Katarina sta prišla do-

mov; zetev je končana. Da sta nezadovoljna, ne moreta reči; že deset let ni bilo tako dobrega žita. Vsa familija čaka župnika. Med tem pristavi Katarina juho k ognju, Jožef prinese vode, Jaquinet gre pogledat, če je grob na pokopališču že izkopan. — Šele ob šesti uri se pripelje župnik na vozu z lesami; spremlja ga malič, ki služi kot ministrant. Pred Lacourjevo hišo izstopi, vzame iz papirja što in srajco, se obleče in reče: "Le na hitro napravimo, ob sedmi uri moram biti že doma!" Toda nihče se ne podviza. Najprvo pokličejo dva soseda, da neseta umrlega na starih nosilih iz črnega lesa.

Ko hočejo nato iti dalje, priteče Jaquinet z vestjo, da grob še ni gotov, a da gredo že lahko na pokopališče.

Sprejaj stopa duhovnik in bere iz knjige latinske fraze. Ministrant hodi za njim ter drži bakren kopolnik, v katerega pomaka mahalce. Na sredi vasi stopi drug otrok z skednja, kjer se vsaki štirinajsti dan mašuje in se postavi s križem, pritrjenim na kolec, na čelo spredeva. Za krsto stopa rodbina; polagoma se ji pridružijo vsi ljudje v vasi; trop gologlavih, bosih, raztrganih vaških potepinov zaključuje vrsto.

Pokopališče je na drugi strani vasi. — Soseda položita trikrat nosilnice na tla; oddahneta se, sprejeto obstoji, potem se pomika dalje. Coklje škripljejo in drsajo po trdih tleh.

Ko pridejo do cilja, še ni izkopan grob. Grobokop stoji še v jami, in kadar vrine lopato v prst, se pripogne in zravna. — Priprosta ograja obdaja pokopališče. Robidnice rastejo tu, in vaška deca pride v septembru zvečer, da poje zrele jagode. Pravzaprav je to vrt med njivami. V ozadju poganja grozdje, v kotu raste hruška, visoka kakor hrast, nekaj brestov služi s svojim senenatim vejevjem poletni starcem, da pušijo tu svoje pipe. Solnce pripeka, mušice čvrče, zlatokrilci brenče v tresočem se zraku. Mirna narava je polna življenja; sok rodovitne zemlje se druži z rdečo krvjo makovo.

Krsta se je položila v grob. Deček je zasadil križ, ki ga je bil nosil, pri vnožju mrtveca v tla, pri vzglavju pa stoji duhovnik ter čita zopet iz knjige latinsko. Ostali pa se bolj zanimajo za delo grobokopa. Stojé okoli jame in ga gledajo. Ko se ozró, ni več župnika, odšel je s svojima strežajema. Familija je še tu in čaka potrpežljivo. Naposled je jama izkopana.

"Tako, zdaj je zadosti globoka!" deje eden izmed kmetov, ki sta nosila mrliča. — Zdaj pomagajo vsi, ko se spusti krsta v grob. Oče Lacour bo čisto zadovoljen v tej luknji. On pozna zemljo in zemlja pozna njega. Shajala bodeta dobro. Šestdeset let je pričakovala, da ga objame — odkar je zasadil prvič lopato v tla! Zdaj pa ga ni več pustila — zdaj ga mora objeti in obdržati. Ah, in kak lep mir bo užival! Čul bo samo lahne korake ptic, ki bodo skakljale po grobu. Nihče ga ne bo nadlegoval, leta in leta bo tu domoval, ne da bi ga kdo motil. To je smrt v solnčnem svitu — spanje brez konca v večnem miru okolice.

Njegovi otroci so pristopili. Katarina, Anton in Jožef zgrabijo kos prsti in jo vržejo v grob, Jaquinet, ki je natrgal maka, vrže tudi svoj šopek.

Nato odide rodbina domov in poje svojo juho; živina pride s polja in solnce zaide. V topli nočni tišini zaziblje vso vas lahek sen.

NAZNANILO.

Podpisani naznanjam rojakom po Amerili, da sem pripravljen vsakomur, ki bi se hotel naseliti na kmetije, posredovati brezplačno. Prodajam zemljišča od 10 do 50 tolarjev (acer). Tudi dajem zemljišča v najem. Nadalje, ako si kedo izbere (homestead) 160 acers, pripravljen sem mu pomagati kakor sem rekel brezplačno.

V vsih tozadevnih informacijah obrnite se zaupno na
M. P. Pazderic
P.O. Box 192 Larimore, N. Dak.

Kmetija.

Iz stare domovine.

Zemljišče je kmetu kos njegovega življenja. Na njem je stala njegova zibelj; isto leži blizu pokopališča, na katerem počivajo njegovi starši; na istem bode tudi sam enkrat počival. Izpod drevesa pred hišo vidi lahko ciprese, ki bodo enkrat obsenčevale njegovo slednje spanje. Njegovo zemljišče je prijeti; kos domovine okoli njega, bistvo, naris domovine.

Joures.

I.

Slovenci smo tudi še danes do 60% prebivalstva kmetovalci. Angleži, Nemci, Francozi so danes kmetje v manjšem številu. Zgodovina našega naroda je povečjem zgodovina razvoja kmetije, kakor se je dogajal od časov naseljevanja nas Slovanov in Nemcev v Evropi po zatonu Rimljanov do sedaj, torej za nas Slovence skoraj 14 stolet. Kmetija je važna obrt. Kmetija je važna v gospodarskem, družabnem in političnem oziru. Ona proizvajala živila za ljudi in živali in surovine za obrt. Ko je človek kmet postal, postal je stanoviten; stem so nastali narodi, države. V kmetiji imajo izvor vsa opravila, ki jih zovemo rokodelstva, ki so se pozneje odločila od kmetije in postala samostalna v trgih in mestih.

Ko mesta nastanejo, pripravlja kmet tudi meščanom živila in surovine, on tem ljudem oddaje svoje prebitke v izmenjavi za produkte meščanstva, oziroma meščansko delo. — Kmet podaja čvrstega človeka mestom, ki uničijo dosti človeškega materiala; tok novih ljudi se vrši iz kmetije v mesta. Kmetija uči pametnega dela, uči varčevati, skromno, pametno živeti. Njeni ljudje današajo drugim stanovom zdravo krv, zdrave mozgane. V obrambo domovine pošilja kmet čvrsta krčila, ki stoje neustrašeno v ognju vojsk. Kmet podpira z de-

narjem državno življenje. Kmetovanje je zdravo, lepo opravilo; delo na kmetiji obnavlja človeške moči, delo v fabriki jih pa mori. Kmetija je in bo najgotovšeja podlaga življenja.

Podati hočemo kratek obris rodovine kmetije, razložiti njeno razvijanje. — Slovenci pišemo o maršičem, največ za nas manj važni dnevni politiki; o krušnih obrtih in posebno za nas toliko važni kmetijski obrti pa kaj malo. In vendar bi moral vsak odrasel Slovenec imeti dobro znanje o kmetiji. Na Danskem se danes človek čez rame pogledava, ki ne ve dosti o kmetiji, njenem življenju in ne o njeni prošlosti. Seveda je danska kmetija danes prva na svetu in vlada državo. Znanost kmetije jo je spravila do tega viška in ljubezen Dancet do svoje kmetijske zemlje. Bogati, omikani kmeti so danes Danci in veljati mora v njihovi državi, kar kmeti zahtevajo.

Veliko nalogo izvršil je meščan v gospodarskem in drugem življenju. Njegov pomen je bil doslej tako velik, da ni težko razsoditi, kdo teh dveh čimteljev, kmet ali meščan, je večje delo storil v razvoju človeške omike. Iz kmetije se je meščan razvil, v njej je dobil prvi nauk v spretnostih, ali meščan je potem stvaril toliko bogastva, toliko velikanskega gospodarstva, stvaril znanosti, kakor jih danes vidimo, ki so prevrgle tudi kmetijo, prevrgle pa vse dozdane življenje. In to posebno trgovce, ta jako spreten delavec človeštva. V razvojih kmetije najdemo tudi meščana-delavca in učenjaka. Kolikor toliko se bo treba tudi naj ozirati. Ali glavno nam bo kmet in njegovo življenje.

Ako pogledamo razvoj kmetije, vidimo v njih neko mirno življenje. Dolgo časa ni zaslediti kaj novega v načinu dela, v spremenitvi orodja, dolgo ne v pomnožitvi sadježev.

ISČE SE Vincenc Kolar. Za njegov naslov bi rad zvedel

Ivan Remih,
Box 175, Steel, Ohio.

POZOR, SLOVANI!

==AMERICAN EXPRESS COMPANY.==

jameli Vam s svojo glavnico \$500.000 za varnost vsakega centa!

Razpošiljamo denar na vse strani sveta pod najboljšimi pogoji. Za \$20.40 pošljemo 100 K avstrijskega denarja z JE VŠETRO POŠTINO—dočim plačate DRUGOD \$20.50

Odpošiljanje se izvrši točno in v najkrajšem času.

Očividno ste torej pri nas bolj postreženi kakor kjerkoli. Poskusite samo enkrat, in prepričani smo, da se bode te od tedaj naprej vedno le naše trdke posluževali.

Obratite se na našega zastopnika.

M. V KONDA, 669 Ioomis Str., CHICAGO.

Pišite po cenik.

KDOR hoče dobro, ceno blago in si stem prihraniti denar, kupuje naj žepne in stenske ure, verižice in sploh zlatnino pri

W. J. WIŠA

381 W. 18. Str. CHICAGO.

Največja zaloga zlatih in srebrnih ur verižic, prstanov, igel itd na zapadni strani mesta. Zečez 30 let vedno na istem prostoru.

JOSIP JIRAN

459 W. 18. cesta, CHICAGO

Največja zaloga vsakovrstnih instrumentov.....

Moja posebna specialiteta so doma izdelane harmonike in koncertine.

Izdelujem novo in popravljam staro.

Pišite v slovenskem jeziku

Lev Tolstoj: Moje verstvo.

Poslovenil Ivan Kaker.

(Nadaljevanje.)
II.

Od tega trenutka, ko sem smisel Kristusovih besed: "Ne upirajte se hudemu!" razumel, zadobili so pri meni Kristusovi nauki ves drug pomen. In ustrašil sem se, ne zato ker jih doslej sploh nisem umeval, marveč zato, ker sem jih tolmačil napačno. Ako svoje lice ponujamo in svoje sovražnike ljubimo, delamo po njegovih mislih. To vse sem vedel izza svoje mladosti — toda zakaj nisem tega umeval in čemu sem iskal drug pomen? S svojimi besedami: "Ne upirajte se hudemu!" je nam rekel: Ne rabite nikdar sile, to se pravi, ne storite nikdar kaj takega, kar je v nasprotju z ljubeznijo. Če te kdo razžali, sprejmi žalitev mirno, in ne vračaj žalilcu hudega s hudim. Kristus je govoril tako priprosto in jasno, da jasneje ni mogel govoriti. Kako sem vendar mogel tedaj misliti, da človek ne more spolnovati božjih zapovedij iz lastne moči? Zapoved božjo, katero mi je dal v izpolnjevanje razločno in jasno: "Kdor tako dela in uči, bo v nebeškem kraljestvu velik." — in o kateri pravi, da čaka večno življenje le tiste, ki jo izpolnujejo, in katero je spolnoval tudi sam: o tej zapovedi, katero nisem skušal sam spolnovati nikdar, sem rekel: "Spolnjevanje iste s človeškimi močmi je nemogoče, in potrebuje nadnaravne pomoči."

Bog je prišel na zemljo, da reši človeka. Odrešenje se je izvršilo na ta način, da je poslal Boga-Sina, ki je trpel za grehe človeštva, in dajim je dal cerkev, od katere je odvisno zveličanje. Božji Sin pa je dal sam človeštvu nauk in vzgled, kako naj živi, da se reši.

Kako sem mogel reči, da je izpolnjevanje navodil za življenje, ki jih je dal nam vsem tako razločno in jasno, — preteško, brez nadnaravne pomoči celó nemogoče? Ne samo, da nam je dal navodila za bogudopadljivo življenje, on nam je tudi zapovedal: Izpolnite jih brezpogojno, drugače ne pridete v nebeško kraljestvo! Nikdar ni govoril o tem, da nam bo po njegovih zapovedih živeti teško, nasprotno, rekel je: "moj jarem je sladek — moje breme je lahko". Tudi evangelist Janez pravi, da spolnovanje njegovih zapovedij ni teško. Kako sem mogel torej reči, da je to, kar je spolnovati zahtevalo, kar nam je dal tako jasno, in o čemur je govoril, da nam bo spolnovanje tega lahko, kar je spolnoval sam in nje govori pristati, — kako sem mogel reči, da je tako spolnovanje teško, da, brez čeznatorne pomoči sploh nemogoče??? Če bi kdo uporabil vse svoje duševne sile v svrhu, da uniči kako postavbo, kako bi mogla svoja dejanja bolje utemeljiti, kakor če izjavi, da se tej postavi po mnenju postavodajalca samega brez nadnaravne pomoči ne more ustreči? Ravno takih mislij sem bil tudi jaz gledé božje postavbe. Ne upirajte se hudemu. In premišljeval sem, kako in kdaj mi je prišla v glavo čudna misel, da je Kristusova zapoved sicer božanska, toda neizvedljiva; in ko sem svojo preteklost preretaval, bilo mi je jasno, da sem nevedé kedaj vsesal to misel takorekoč že z materinim mlekom v se, in da je potrjevalo moje poznejše življenje to notrajno blodnjo (zmoto) zopet in zopet.

Od mladosti se me je učilo, da je Kristus Bog in njegovi nauki božji, toda istočasno se me je učilo nasilne uredbe, ki naj bi služile v varnost ljudem, spoštovati kot nekaj svetega. Učilo se me je hudemu upreti in se mi objednem reklo, da bi bilo poniževalno in sramotno, ako se podvržem hudemu in mirno prenašam iz tega izvirajoče trpljenje, marveč da je vsak upor proti temu časten in pošten! Učilo se me je soditi in obsoditi. Potem se me je učilo vojevati, da omejujem hudo z moritvanji; vojaštvo, koje-ga član sem bil, imenovali so kri-

stjansko in istemu podeljevali celó kristjanski blagoslov. Razum tega učili so me od mladosti do moje moške dobe spoštovati vse to, kar je v nasprotju z božjimi zapovedmi: od razžaljevalca zahtevati zadoščenje, s silo maščevati meni samemu, moji družini in mojemu narodu povzročeno sramoto. Ne samo, da vsega tega niso zametavali, — še celo v glavo so mi vtepali, da je vse to lepo in ne proti duhu Kristusovih naukov.

(Dalje pride.)

Liguorijanska morala.

(Nadaljevanje.)

2. Nezmotljiva papeža Pij IX. in Leon XIII. sta "ex cathedra" (t. j. službeno) spoznala za veljavno in merodajno moralno teologijo svetega dr. Alfonza Liguori kot zanesljivo navodilo za vsa uprašanja morale (nравности) in jih rimsko-katoliškim duhovnikom predpisala kot pravilo pri njih poslovanju. Nezmotljivi papež Pij IX. je na vedne prošnje vseh škofov celega sveta proglasil dne 11. marca 1871 svetega Alfonza de Liguori za "doctorja Ecclesiae" (cerkvenega doktorja) s sledečimi besedami:

"Ta Liguori, ki je dal izg'ede za vse čednosti, svetil je kot visoko stoječa luč vsem vernim kristjanom, ki živijo v hiši Gospodovi, s tako veliko svetlobo, da je bil sprejet kot svetnik med domačine pri Bogu. Kakor pa je dejansko živel sveto, tako je tudi učil s pisano in govorjeno besedo. Najbolj je s svojimi učenimi razpravami preganjal in uničeval daleč okrog razširjene krive nauke brezvercev in janzenistov.* Vrhutega je s svojo učenostjo razsvetljeval temo in razlagal dvomljivo, kažoč pravo, zanesljivo pot vsem ostalim teologom (razlagalcem božje besede).

Nadalje potrjujemo in s svojo apostolsko oblastjo priznavamo svetemu Alfonzu Liguoriju častni doktorski naslov in zapovedujemo, da se ga po vsem katoliškem svetu imenuje doktorja. Tudi določamo in hočemo, da se proučavajo in uporabljajo vse knjige, komentarji in spisi tega doktorja ne samo privatno, temveč tudi javno na gimnazijah, akademijah, pri pridigah, pri govorih, sploh vedno in povsod."

Tako proslavlja Liguorija in njegovo moralno teologijo tudi papež Leon XIII. in določa, da je poleg Tomaža Akvinskega jedino le še Liguori pravi in izključljivi voditelj svete katoliške cerkve, po katerem se morajo ravnati vsi drugi in vzeti njegove nauke za podlago pri moralni vzgoji človeštva, to je voditi človeštvo k lepemu, poštenemu in čednostnemu življenju po liguorijevih predpisih.

Kakšni so ti nauki in kako, upljavajo na duševno vzgojo in na vest vsakega posameznega kristjana, to bomo videli prihodnjič. Ti predpisi sv. Liguorija imajo sicer po zatrdilu cerkve namen, ljudstvo poboljšati, a uspehi so ravno nasprotni.

3. Svetnik Dr. Alfonz Liguori sam predpisuje rimski cerkvi moralno teologijo kot vodilo za vse rimsko-katoliške kristjane. Moralno teologijo naj vedno in vsak dan znova studirajo vsi rimsko-katoliški duhovniki, vsako posamezno navodilo naj si vtisnejo globoko v spomin in ga imajo vedno pripravljene.

Sv. Alfonz Maria de Liguori piše: Noben spovednik ne sme nikdar prenehati s proučevanjem moralne teologije, ker se izmed toliko različnih in med seboj nejednakih stvari, ki spadajo k tej znanosti, lahko pozabijo sčasoma marsikateri, ki so bolj nenavadne; vsled česar je potrebno, da se jih večkrat v spomin prikljče.

Sicer bodo ti, ki skušajo doseči

*) Neka verska družba, ki je učila čisti Kristusov nauk, a bila od katoliških duhovnikov hudo preganjana.

službo spovednika, sami lahko sprevideli, da brez vsakdanjega proučevanja predpisov gledé morale ne bodo zadostno spretni za tako službo. Kajti znanost o morali ni samo potrebna za dobro dušno vodstvo, marveč je tudi precej teška, ker zahteva znanje vseh drugih znanstev, poklicev in umetnostij, — potem ker obstoji iz toliko pozitivnih predpisov, katere najdemo nakopičene le pri kazuistih*), zlasti pri novejših, ker predpisi te vrste vsak dan novi nastajajo. Končno je moralna teologija posebno teška radi neštevilnih postranskih okolnosti; kajti za razne postranske okoliščine uporabljati je razna načela, in v tem ravno tiči teškoča, ker to se ne more zgoditi brez temeljitega študiranja in skrbnega čitanja večjega števila knjig, ki to stvar obravnavajo in pojasnjujejo.

4. Liguorijeva latinsko pisana "Theologia moralis" (moralna teologija) obseza osem knjig, toda v vseh osmih knjigah ni niti jednega stavka, ki bi se ne pregrešil zoper moralo, marveč z največjo natančnostjo se popisujejo le vsake vrste nečistosti in nenравности, katere so vsakemu dostojno in pošteno mislečemu (nравному) možu znane komaj po imenu in zlasti, kar se tiče raznih vrst spolne pohotnosti (nečistosti), bi utegnile biti komaj znane v najbolj razumskih hišah strpnosti (hišah nesramnosti).

Ze navadno čitanje teh opisovanj v imenovani Liguorijevi moralni teologiji, oziroma branje uprašanj, ki jih Theologia moralis predpisuje, je tolike nevarnosti za javno moralo, da ne sme noben tiskar Liguorijevo knjigo tiskati in jo javnosti izročiti.

Kako mora uplivati branje in učenje teh opozilnih popisovanj in uprašanj, ki se dan na dan ponavljajo, na misli in čute rimsko-katoliških duhovnikov in spovednikov, to lahko vsak že naprej ve. Velika večina duhovnikov se stem mora na svojih mislih in na svojem čuvstvanju omadeževati in jim vzbujate skušnjave k nečistosti; vsakega možu od narave podeljeni spolni nagon in premišljevanje v tihih, napol bdečih urah bosta zopet in zopet vzbujala spolno razdraženost in predstave, ki se s ponovnim branjem in učenjem na pamet vedno bolj g'oboko vgnjezdijo.

Mi bomo v sledečem priobčili le nekatera popisovanja in uprašanja, ki jih predpisuje imenovana Theologia moralis, da se jih duhovniki učijo na pamet.

*) casus — slučaj; kazuist — človek, ki se peča z znanostjo o slučajih; kazuistika — nauk o posameznih slučajih, slučajeslovje.

(Dalje prihodnjič.)

Znižane cene

za potnike po Nickel Plate železnici

so veljavne s 1. novembrom 1906 naprej in ostanejo tako dolgo v veljavi, dokler se drugače ne ukrene. Cene za lokalne potnike na vseh postajah Nickel Plate železnice so znatno znižane od prejšnjih cen, in sicer sledeče:

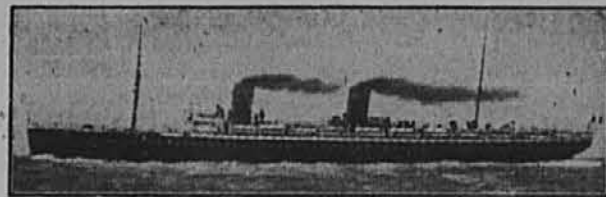
Prvi razred: Iz Chicaga v Buffalo \$10.50; Erie \$8.55; Cleveland \$6.75; Bellevue \$6.35; Fostoria \$5.70; Findlay \$5.50 in Fort Wayne \$3.75.

Drugi razred: Iz Chicage v Buffalo \$9.50.

Gledé znižanih cen za vsa druga mesta, kakor tudi mesta, ki so v zvezi z našo progo, in mesta, kamor vozijo naši vlaki direktno onstran Buffalo — blagovolite uprašati na postajah, kjer kupite vozni listek.

Mestni uradi 107 Adams Str. in Auditorium Annex, postaje La Salle St. Sta.; 31th Street, Englewood, in Grand Crossing, Ind. "Telephones" Central 2057 in 6172. (nov. 30.—06.)

IŠCEM svojo hčer Paulo Košeli. Kdor ve za njo, naj mi to naznani. John Košeli, 782 N. 22. Str., Chicaga, Ill.

Direktna zveza z Avstrijo, Ogrsko in Hrvaško
FRANCOSKA PROGACompagnie Generale Transatlantique
GLAVNA PREVOZNA DRUŽBA.

New York v Avstrijo čez Havre Basel. Veliki in brzi parobrodi.

La Provence	30.000 ton.	La Lorraine	22.000 ton
La Savoie	22.000 ton.	La Touraine	15.000 ton

Potniki tretjega razreda dobivajo brezplačno hrano na parnikih družbe. Snažne postelje, vino, dobro hrano in razna mesna jedila.

Parniki odplujejo vsak četrtek.

Glavni zastop na 32 Broadway St. New York.

MAURICE W. KOZMINSKI, glavni zastopnik za zapad, na 71 Dearborn St. Chicaga, Ill.

Frank Medosh, agent na 9478 Ewing Ave. S. Chicaga, Ill.

A. C. Jankovich, agent na 2127 Archer Ave. Chicaga, Ill.

Pavl Sarič, agent na 216—17. cesta, St. Louis, Missouri.

Slovinci pozor!

Ako potrebujete odeje, klobuke, srajce, kravate ali druge važne reči za možke — za delavnik ali praznik, tedaj se oglasite pri svojem rojaku, ker lahko govorite v materinščini.

Cistim stare obleke in izdelujem nove
po
najnovejši modi in nizki ceni.

JURIJ MAMEK, 581 S. Centre Ave.
blizu 18. ulice Chicaga, Ill.

Dr. M. A. Weisskopf

885 Ashland Ave. Telefon Canal 476

Uradne ure:

do 9. zjutraj

od 1. do 2. in

od 5.-6. popoldne

Urad 631 Center Ave:

od 10-12 dopoldne in

od 2-4 popoldne

Telefon 157 Canal.

DR. WEISSKOPF je Čeh, in odličan zdravnik, obiskujte torej Slovana v svojo korist.

F. J. SKALA & CO.

320-322 W. 18. St., prodaja prevoznih listkov

ČEŠKA, SLOVANSKA BANKA.

Menjuje tuj denar, iztirja glavnice in preskrbuje vrednostne listine po celem svetu posebnop na v Avstro-Ogrski in Zdr. državah. Sestavlja plačilne in druge pravne listine. Izterjuje dedščine. Zastopstvo prekmorskih družb: Bremen Hamburg Rotterdam in francoske črte.

F. J. SKALA & CO.

320-322 W. 18th Str. Chicaga, Ill.

14. ulica vogal
Blue Is. Ave.

Yendorff Bros

Najboljše obleke za primerne cene.....

Najboljše izbira možkih oblek
in sukenj na zapadni strani,

Ena cena za vse. Možke obleke
modnega kroja od

\$10.00 do \$28.00

Zimske suknje za možke naj-
boljšega kroja

\$8.00; \$15.00 do \$25.00

"Glas Svobode"

[THE VOICE OF LIBERTY]

WEEKLY

Published by The Glas Svobode Co
669 Loomis St. Chicago, Ill.

JOHN KAKER, EDITOR.

Entered at the Post Office at Chicago, Ill., as
Second Class Matter.

Subscription \$1.50 per year.

Advertisements on agreement.

Prvi svobodnomislalni list za slovenski
narod v Ameriki."Glas Svobode" izide vsaki petek
a velja za AMERIKO:za celo leto\$1.50
za pol leta 75c

ZA EVROPO:

za celo letokron 10
za pol letakron 5Naslov za dopise in pošiljatve je
'Glas Svobode'

669 Loomis St. CHICAGO, ILL.

Dopisi.

Calumet, 8. novembra.

Ej! Ej! Marice moja!

Sječaš li se onog sata,

Kad si meni oko vrata

Bjele ruke savila?

Bjele ruke oko vrata,

A debele nožice

Oko moga pasa?

Nije meni što ču ja Calumet, bje-

li gradič, ostaviš —

Več je meni, što ču ja svoju mi-

lu Maricu Šulak in fuliak ostaviš.

Doči če vrijeme sanki, da čemo

si opet doći do sastanka. Marice,

Marice! Vjero i nevjero. Oh pusti

čus to sve na stranu, pak ču zapje-

vat jednu od programa.

Ej! Crne, bjele, vsakojake fele

ljudi okolo mene, — a babe od

mene, — a valjane djevojke poda-

mene, kao što je Marička katolička

Šulak — ha ha ha!

Toj je pjesmici konac i kraj, da

če Lukica Klopčić poču u vražji raj.

To je Lukica spjevao, kad je bio

o rožicah kot Šeberleta.

Opozorič.

Milwaukee, Wisc., 9. nov.

Najnovija novica iz zadnje

volilne borbe je ta, da so sedaj de-

lavci z nami, kar dosedaj ni bilo.

Zmagali smo v 11 wardih. Poteg-

nili smo za sabo tudi vse indus-

trijalne okoliše v neposredni bližini

mesta, kakor: West Ellis, Cudahy,

North in South Milwaukee. Soci-

jalnodemokratska stranka v državi

Wisconsin je proletarska stranka,

s čemur pridobiva na svoji moči.

Najveselejši volitveni rezultat za

stranko pa je bil v 14. wardu, kjer

živé izključno sami Poljaki. Polj-

ski duhovniki so pred volitvami

kar besneli proti stranki. Toda na-

vzlic vsej njihovi gonji bili smo le

za 55 glasov v manjšini! Katoliški

duhovniki pri nas zgubljajo brez-

dvomno svojo politično moč, a lju-

dje so pričeli misliti sami.

Volilec.

Eveleth, Minn., 13. novmb.

Delavstvo v Minnesoti je spalo

večletno trdno spanje, iz katerega

ga ni mogel prebuditi nobeden strel

niti šum in ropot javnega življenja.

Šele v pretečenem letu se jih je

nekaj prebudilo, da so pristopili k

rudarski zvezi, ki se trudi zboljšati

življenske pogoje delavcu in njega

družini.

Dragi delavec! Pomisli malo, ko-

liko moraš trpeti globoko pod zem-

ljo, da si prislužiš vsakdanji kruh,

da pošteno preživiš svojo ženo, svo-

je otroke! Kaj pa prejmeš za svoj

trud? — Plačilo ti je revno, slabo

življenje.

Ali stem ni dovolj jasno dokaza-

no, da si v resnici le suženj kapita-

lista, ki nič ne dela, a vendar živi

razkošno — od Tvojih žuljev!

Znano ti je vse to, in tudi prizna-

vaš, da se ti godi krivica.

Toda čemu se potem odteguješ

organizaciji, katera si je stavila za

nalogo, da te krivice odpravi, in ka-

tera ti želi zboljšati gmojni polo-

žaj?

Morebiti boš rekel: "Jaz ne mi-

slim ostati v Združenih državah;

radi mene naj bo kakor boče." —

Ta izgovor pa marsikomu ne bo

všeč. Ako bi bil tvoj oče tako go-

voril in rekel: "Zame bode mojega

posestva že zadosti; prodal bom vse

in zapravlil, do smrti bom lahko do-

bro živel" — ali bi bilo to tebi všeč,

in bi li imel svoje posestvo, kakor

ga morda imaš sedaj?

Taka je tudi z organizacijo. Nam

morda ne bo prinašala še dosti ko-

risti, a pomagati moramo tudi za-

namcem, s čemur pokažemo, da smo

mnogo boljši nego sebični kapitali-

sti, ki skrbijo le za se in ki jim ni

mar, kako se godi drugim.

Ne odlagajte torej; čas beži in

se ne povrne nikdar več. Ne poslu-

šajte hinavcev, ki se trudijo le v

svojo korist, da uničijo delavsko

zvezo.

Nas vseh delavskih trpinov sve-

ta dolžnost je, da z združenimi

močmi dosežemo prej ko prej pr-

avične delavske reforme.

J. M.

So. Chicago, 20. novemb. 1906.

Nedavno tega sem prejel dopis

od društva "Bratje Svobode" št. 26

iz Cumberland, Wyoming; ko

sem vsebino istega prečital, sem se

zelo začudil.

V že omenjenem dopisu se na-

mreč odbor zgoraj imenovanega

društva obrača na naše društvo

"Delavec" št. 8 z nekim pozivom,

v katerem se naš odbor prosi, da

naj jim naznanimo, kaj in kako se

mislimo izjaviti o aferi toženih jed-

notnih uradnikov namreč predsed-

nika br. J. Stoniča, blagajnika Fr.

Klobučarja in glavn. tajnika M. V.

Konda-ja.

Skoraj da vem, kam pes tace

moli — v tem dopisu oziroma po-

zivu! Zato uprašam javno, kje ste

si izposlovali dovoljenje, razpoš-

ljati pozive na Jednoti podrejena

društva? Kaj tacega se menda še

ni pripetilo pri nobeni organizaciji,

da bi si eno društvo vzelo pravico

zahtevati od vseh k Jednoti spada-

jočih društev, da naj naznanijo, kaj

in kako se mislijo izjaviti o že zna-

nej aferi. Ali morda mislite, bratje

v Cumberlandu, da so društva toli-

ko nespametna, da bodo Vam na-

znanjala svoja mnenja? Jaz mislim,

da ne. Za društvo "Delavec" št. 8

garantiram, da se ne bode toliko

daleč spozabilo ter kaj takega sto-

rilo. Našo izjavo bomo poslali cen-

tralnemu jednotnemu odboru, ne

pa društvu "Bratje Svobode" št. 26;

zapomnite si to!

Ob enem nam priporočajo, da naj

se izjavimo za generalno zborova-

nje društvenih delegatov ter da se

bi volilo novi Jednotni odbor, ozi-

roma da se obtoženi glavni uradni-

ki odstranijo in z novimi nadome-

stijo. Uprašam vas, če vam je zna-

no ali ne, da čas za konvencijo je

skoro tukaj, ter bode li društvo

"Bratje Svobode" pokrilo troške

generalnega zborovanja, kateri bi

gotovo presegali svoto \$1,500 iz

svoje blagajne, da ne bode Jednot-

na blagajna toliko oškodovana?

Tudi trdite, da ste prijatelji na-

predka organizacije. Jaz rečem,

da to ni res; ako bi bili v resnici pri-

jatelji napredka, potem vam goto-

vo ne bi kaj takega na um prišlo.

Jednoto kar za debelih \$1,500 o-

škodovati.

Vsa Jednoti podrejena društva

lahko sprevidijo iz dopisane jim

poziva, kakšen namen ima zgoraj

imenovano društvo, in tudi od ka-

tere strani so bili dotični odborniki

k temu napeljeni, da so storili tako

nesmiselni korak, — je lahko uga-

niti. Jaz mislim, da se ne motim, če

rečem, da je ta poziv pogret v Chi-

cagi, — po komu, vsak lahko uga-

ne. —

Vsa društva, katera so prejela

tak poziv, naj odgovorijo dobro

tem odbornikom, da jim s tem vese-

lje do nadaljnjega takega koraka

odvzamejo. Vsa društva naj se iz-

javijo na centralni odbor, kakor je

pravično, — društvu "Bratje Svo-

bode" št. 26 S. N. P. Jednote ni-

kakor ni potrebno naznanjati dru-

štvenih sklepov; v slučaju pa, da

se je, ali pa se bi morda kakšno

društvo tako daleč spozabilo, jam-

čim dotičnemu društvu, da bo nji-

hova izjava romala k "Proletarcu",

v zasmeh vsem drugim društvom!

S tem hočem reči, da "Proletarec"

drugače ne more izvesti društve-

nih izjav, kot da ulovi kako dru-

štvo na limanice, da namesto njega

razpošlje pozive na vsa društva ter

tako dozna, kako stvar stoji. Ta

namen imajo skoraj gotovo ti raz-

poslani pozivi, da tako društvo,

"Bratje Svobode" dozna vsa dru-

štvena mnenja in potem pa "Prole-

tarec" poroča. Vsaka nakana mu

je že spodletala, — ali ta mu bode

najbolj.

Avguštin Avčin.

finančni tajnik.

Društvene vesti.

Društvo "Bratstvo" št. 4 S. N.

P. J. v Steel, O., vabi svoje člane

na 2. decembra t. l. vršečo se sejo

Na dnevnem redu je volitev odbor-

nikov in druge važne stvari.

Člani iz Neffsa in Glencoe, ki se

brez zadostno opravičenega vzroka

seje ne udeležijo, se kaznujejo z

globo 25c, kakor je bilo sklenjeno

pri seji dne 4. novembra t. l.

Oni člani, kateri so z asesmen-

tom zaostali, se opozarjajo, da to

poravnajo, ker bi se drugače mo-

ralo z njimi postopati po pravilih

člen 2, točka 4.

Na sejo se vabijo tudi tisti so-

druzi iz Glencoe, ki želijo ustano-

viti novo društvo.

Ivan Kravanja,

tajnik.

Vsakemu prijatelj.

Nekateri ljudje so jako srečni v

pridobivanju znancev in neprislje-

no občujejo bodisi z znanecem ali

tujcem. Brez bližjega znanstva go-

vorijo in zabavajo se v vsaki druž-

bi. Vsem so priljubljeni. Glej, to so

ti fantje! — Nasprotno pa dobite

zopet ljudi čmerne, malobesedne,

ki se v družbi počutijo nezadovolj-

ne. Družbo sovražijo, družba pa

nje. Pravzaprav se takim ljudem ne

sme zameriti. Bolni so. Njih pre-

bava ni v redu, in ne morejo ne

jesti ne spati; ne morejo uživati

niti se zabavati, čeravno bi morda

to srčno radi. — Ne pripustite, da

prekorači Vaše nezadovoljstvo in

odurno obnašanje meje, ker postane

te drugače sovražnik človeštva!

Rabite Trinerjevo zdravilno gren-

ko vino, kakor hitro opazite v sebi

kako bolezen: zgubo slasti, pokri-

tje jezika, zabasanost, bolečino v

hrbtu, bledolichnost, glavobol in ner-

voznost, — isto bode Vam takoj

spravilo ves sistem v pravi red;

precej po zavžitju upliva na prebav-

ne organe in po teh na ves život.

Napolni! bode Vaše žile s čisto in

zdravo krvjo.

Dobiva se v vseh lekarnah in

pri izdelovalcu Josipu Trinerju, 799

So. Ashland Ave., Chicago, Ill.

ROJAKI OBRNITE SE Z ZAUPANJEM NA NAS!

Ako mi naznanjamo po časopisih, da smo zmožni ozdraviti vse

tajne bolezni mož in žensk, storimo to le zato in edino s tem namenom,

da one osebe, ki imajo bolezen, katero mi z največjo izurjenostjo in

spretnostjo ozdravimo, lahko vedo kam naj gredo, da bodo ozdravile.

Mi vabimo rojake k nam, in resno želimo pomagati našim bolnim ro-

jakom. Že nad 25 let smo zdravili vse tajne bolezni mož. Celo življe-

nje smo zdravili boleznimi in lahko s ponosom rečemo, da ni bolezni, da

bi jo mi ne ozdravili. Mi trdimo, da lahko ozdravimo vse tajne bo-

lezni mož in žensk, kajti to so edine bolezni, katere mi zdravimo.

Naš zavod je najstarejši kar jih je v Zdr. državah. Mi smo do-

vršili višje šole v Evropi in pridemo iz Vaših krajev. Torej rojaki,

ako imate kako bolezen izmed onih katere so imenovane spodaj, ne po-

mišljajte niti trenutek, temveč obrnite se takoj do nas, in razložite

nam v vašem materinem jeziku svoje bolečine in nadloge. Mi vam

bodem pomagali v najkrajšem času. Bodite previdni! Oglasite se

pri nas, predno se obrnete do kakega drugega zdravnika.

Zastrupljenje krvi, krč, božjastnost, slaboumnost, zguba moš-

kih moči, vse bolezni v želodcu in na jetrih, bolezni v hrbtu in sploh

vse tajne bolezni pri moških in ženskah. Preiščemo zastoj in damo

Slovenska Narodna

Podporna Jednota.

s sedežem v Chicago, Illinois.

Predsednik: JOHN STONICH, 559 S. Centre Ave., Chicago, Ill.
 Podpredsednik: MATIJA STROHEN, 443 Main Str. La Salle, Ill.
 Tajnik: MARTIN KONDA, 669 Loomis St., Chicago, Ill.
 Zapisnikar: ANTON MLADIČ, 134 W. 19th Str., Chicago, Ill.
 Blagajnik: FRANK KLOBUČAR, 9617 Ewing Ave., South. Chicago, Ill.

Nadzor-
niki: DAN. BADOVINAC, 206 Chestnut Str., Keweenaw, Ill.
 JOHN VERŠČAJ, 1411 Clarence Ave., Chicago, Ill.
 MATIJA STROHEN, 443 Main Str. La Salle, Ill.

Pomožni
odbor: MARTIN POTOČAR, 564 S. Centre Ave., Chicago, Ill.
 MOHAR MLADIČ, 617 S. Centre Ave., Chicago, Ill.
 JAKOB TISOL, 9002 Strand St. So. Chicago, Ill.

Bolniški
odbor: MARTIN SKALA, Box 1056 Ely, Minn.
 JOSIP MATKO, Box 481 Claridge, Pa.
 MATIJA PEČJAK, 819 Chestnut St. Johnstown, Pa.

VSE DOPISE naj blagovole društveni zastopniki pošiljati na I. tajnika
 Martin Konda; denarne pošiljatve pa blagajniku Frank Klobučarju.
 Osrednji odbor S. N. P. Jednote ima vsaki tretji četrtek svojo

(Nadaljevanje s 1. strani.)

Da je poštenjakovič Zavrtnik napravil obtožbo zoper Jednoto kot kupčijsko podjetje, hotel je z jednim adarcem ubiti dve muhi naenkrat, in sicer, prvič: poslati imenovane tri v Joliet, — in drugič: celo Jednoto uničiti. Kajti ako bi sodnik njegove obtožbe verjel, moral bi konfiscirati Jednotno premoženje in uradnike poslati na ričet.

Ker pa pametni sodniki natančno celo stvar premislijo in pretehtajo, predno oddajo svoj pravorek (razsodbo), je Jože Zavrtnik dobil svoj Sedan*!

Uvidevši vso šepavost in ničnost prve obtožbe, se sodnik ni spuščal dalje v podrobnejšo obravnavo in je takoj prešel na drugo Zavrtnikovo obtožbo. Sprevidel je pač vso podlost Jožeta Zavrtnika!

Marsikdo se bode začuden za glavo prijel in premišljeval, kaj je slavnega Joška napotilo k temu podlemu početju. Odgovor je lahak. Za resničnost vseh naših trditev jamčimo s pričami; imamo nepobitne dokaze v rokah, in kadar ne veruje, naj se pride prepričati v našo pisarno.

Evo jih!

Jože Zavrtnik, tisti, ki ima vedno na jeziku svobodomiselnosti socializem, je faktično zvezan s tukajšnjim slovenskim župnikom g. Sojarjem. Da ne iz socialne ljubezni — bo gotovo vsakdo verjel, ki zna do pet šteti, — pač pa sumimo, da zaradi — ameriških dolarjev!

Neverni Tomaž bo zopet uprašal: kaj pa ima Sojar pri tem opraviti? Počasi, počasi, takoj pride! Sojar prav dobro ve, da je v Chicagi slovensko podporno društvo, katero se ravno v zadnjem času kaj lepo razvija — a žal da papeževga žegna ni zraven in da on nima nič opravila z denarjem omenjenega društva. Kdor pozna farško nenasitnost, bode tudi vedel, da se Sojarju cedé slin po vodstvu. A kako ga dobiti v roke? Gledé sredstev rimski črnosuknjari niso bili še nikoli izbirčni; saj po ligurijanski moral, ki uči, da namen posvečuje sredstva, — jim je dovoljeno vsako še tako ostudno sredstvo. Torej, ker naravnost ne gre, poslužim se sredstva — Jožeta Zavrtnika, ki bo v to najpripravnejše orodje. Gotovo ga je kupil poceni! Da se je Zavrtnik tako daleč spozabil, mu ne zamerimo, če pomislimo, da on ni bil še nikdar v svojem srečnem socialisti in tudi z besedo ne, ako ni bilo nič zvrven. Če bi bil on pravi socialist, kakor trdi še iz Avstrije (Trst, kaj?), bi gotovo ne imel v Clevelandu, O., pred tremi leti ob času volitev politične govore za republikansko stranko, za kojega vsakega je prejel od znane slovenskega republikanskega agitatorja \$3, recni tri dolarje!

Zakaj pa se torej peha g. Sojar, da razbije Jednoto? — uprašaj nadalje.

Prijatelj, ali imaš pleve v glavi?! — Kjer ni backov, ni koštrunov; kjer pa so, tam navadno dlaka leži. Razumeš?

Da Zavrtnik ne bode zavijal in zopet lagal, kakor je pod prisego v svoji obtožbi, pribijemo, da je pri zadnji seji imel Zavrtnik posebnega poročevalca za Sojarja, kateri ga je čakal na vogalu, in oni go-between šel je potem Zavrtniku poročati, kako so bili gaspud zadovoljni z Joškom! — Fej, izdajica!

Ljudje in tisti Janezi, kateri ste slepo orodje Zavrtnika in Sojarja, ako hočete priče, so vam na razpolago. Isti bodo če treba, s prisego (pa ne z Zavrtnikovo!) potrdili istinitost.

Preidimo na drugo obtožbo.

Jože Zavrtnik je v sodnji precej časa vezal otrobe, — poslušalci so se pa glasno smejali, in tudi resnemu kadiju (t. j. sodniku) se je razjasnil obraz, poslušavši slavnega govora in obtožbo Joškovo. Bilo je bolj podobno enodejanski veseligr, kakor pa sodnijski obravnavi. Jožek je svedel bil glavni junak! Po precej dolgem klobasanju, ustane sodnik in upraša Zavrtnika sledeče: "Je-li bil ta denar, radi katerega trdite Vi, da je bil poneverjen, — povrnen?" — "Da!" — Sodnik: "Idite, stvar je končana — Go out case dismissed!"

Jožek, ni-li to zajfa? Vi ste pričakovali za vsakega vsaj tri leta, krogle in verige na nogah in ričet enkrat na dan. — Potem pa sodnija gre in Vas ven vrže!! To je hudo, za razjokati!! Hudiča, vse je bilo tako lepo pripravljeno, da bi boljše ne moglo biti, in ko sem ravno že na cilju, — pa se mi vse lepe sanje razpršijo v dim!! Uh, uh, moja glava! — Krajne res nima sreče!

Da, da, gospodine Zavrtnik: Mrtveci jašejo jaderno!

In sedaj si Vas dovoljujemo tudi uprašati, kedo je bolj infamen nego ste Vi?

Sedaj pa resno besedo čitateljem "Glas Svobode" in vsem članom S. N. P. J.

Kaj Vi mislite, je-li Jože Zavrtnik še vreden, da pripada k S. N. P. J.? Ali ni že skrajni čas, da se mu dá zasluženo breo, da odleti daleč stran, in da si nikdar več ne bode želel javno nastopati in rogoviliti ter uganjati take podlosti?

Omeniti še moramo, da pri vsaki priliki naglašajo, da on ne mára biti nikdar uradnik S. N. P. J. Hell, kedo ga je pa volil? Naj se potem zahvali za to čast, kadar bo izvoljen! Pristavljamo le še, da gorje društvu, katerega imajo v rokah socialisti Zavrtnikovega kalibra.

Kdor ni slep, bo videl, — in kdor ni gluha, bo slišal.

Več ne rečemo.

*) mesto, kjer so bili Francozi od Nemcev strahovito tepeni.

Ako hočete prihraniti nekaj dolarjev, kupite peč in pohištvo pri

NAS

Jas. Vasumpaur,

na voglu 18 in Paulina ul. Chicago, Ill.

Pozor!

Pozor!

Slovenci.

"Salon" z MODERNIM KEGLJISCEM

Sveže pivo v sodčkih in buteljkah in druge raznovrstne naravne pijače — najboljše in najfinejše unijske smodke. Potniki dobe čedno prenočišče za nizko ceno. Postrežba točna in izborna.

Vsem Slovincem in drugim Slovanom se priporoča

Martin Potokar, 564 S. Centre Ave. Chicago, Ill.

Ali kaj mislite na božična darila?

Povečanje starih slik ali Vaše lastne največje fotografije to je najprimernejši darilo. SEDAJ JE CAS!

Le še par tednov, in prazniki so tu.

Naročila sprejemamo, izgotavljamo in hranimo čez praznike.

Povečane slike se vam na zahtevo postavijo na božični večer na dan. Za solidno delo jemči

The Reliable Photograph.

391—393 Blue Island Ave. vogal 14. Place. CHICAGO, ILL.

ESTABLISH 1883

PHONE CANAL 287

MOČNO BLAGO.

Najbrže, da ste videli že kako oznanilo in si predstavljali, kako po ceni se blago dobi. Ali se spominjate, kako slabo blago ste dobili in si sami sebi rekli: "Nikoli več tam ničesar ne kupim". Večina nas ima tako skušnjo, in če je vi niste imeli, štejte se srečnim. Mnogokrat vidite take predmete oznamovane in tako lepo popisane, da se vam priljubijo in si jih hočete nabaviti. Grete in si jih ogledate in najdete, da niso niti polovice one vrednosti ali kakovosti kakor opisano. To je glavni vzrok, da mi ne navajamo naših cen po glasih. Nekateri prodajalci trde, da cena tega ali onega predmeta je za polovico znižana. Mi tega ne storimo, kajti vsakdo vé, da nekaj dobička moramo imeti, ker sicer ne bi mogli eksistirati. Naša trgovina obstoji vže 15 do 20 let in to dokazuje, da zadovoljimo ljudstvo. Pridite k nam in si ogledajte blago in ceno. V zalogi imamo najlepšo vrsto oblek, slamnikov, klobukov, letne spodnje obleke itd.

Pridite in ogledajte si naše vzorce za možke obleke.

Slika predčuje zlato damsko uro (Gold filled.) JAMCI SE ZA 20 LET.

V naravni velikosti slike.

Kolesovje je najboljši ameriški izdelek

—Elgin ali Waltham.

Te vrste ura stane le \$14.00

V obilo naročbo se priporoča vsem Slovincem in Hrvatom dobro znani

Jacob Stonich,

72 E. Madison St. Chicago, Ill.

Zastonj dobite.

Veliko sliko, ako naročite dvanajst kabinetskih slik, pri fotografu

193666

Dobro delo, zmerne cene.

MODERNI FOTOGRAFIČNI ATELIJE

L. Hagendorff.

Vogel Reed in Oregon ul. V MILWAUKEE, WIS.

Znižane cene za poročne slike.

STARA IN IZKUŠENA CUNARD LINE

ustanovljena leta 1840.

PREVAŽA LJUDI IN BLAGO ČEZ OCEAN GIBELTAR, GENOVA, NAPEL ITO.

LEPI, VELIKI IN NOVI

PARNIKI NA DVA VIJAKA

"CARPATHIA" 13,600 ton.

"SLAVONIA" 10,600 ton.

"PANNONIA" 10,000 ton.

"ULTONIA" 10,400 ton.

Iz New Yorka odplujejo NARAVNOST V ITALIJO.

Obrnite se do naših zastopnikov kateri vam dajo potrebna navodila o cenah in času kedaj parniki odplujejo.

Se iščete agente!

F. G. WHITING, ravnatelj. 67 Dearborn Str. CHICAGO.

P. Schoenhofen Brg. Co's.

Najboljše pivo je

Ise prodaja povsod.

Phone Canal 9 Chicago, Ill.

Edward Pauch

—gostilničar—

663 Blue Island Avenue CHICAGO, ILL.

MATIJA KIRAR

GOSTILNICA

v Kenosha, Wis., 432 Middle S

Se priporoča rojakom za obisk Toči dobro in sveže pivo, naravno vino in pristno žganje.

Izvrstne smodke.

TELEFON ŠTEV. 777

HUSPOSKA BRATJE. Slovenski fotografski atelije mej Slovenci dobro znan. Izdeluje najlepše slike različnih velikosti po najnižjih cenah.

1841 Euclid Ave. CLEVELAND, O.

Kasparjeva državna banka.

623 Blue Island Ave. Chicago, Ill.

plačuje od vlog 1. jan. pa 30 jun. in od 1. jul. pa do 30. dec. po 3 odstotke obresti.

Hranilni predal za \$3. na leto.

Pošilja se denar na vse dele sveta in prodaja se tudi vozne listke (šifkarte).

Denar se posojuje na posestva in zavarovalne police.

VESTI IZ STARE DOMOVINE IN iz jugoslovanskih pokrajin

Volilna pravica.

Splošna volilna pravica za avstrijski parlament, katere je povzročila toliko bojov med posameznimi strankami, bo — kakor smo že poročali — kmalu pod streho. Časopisje razpravlja sedaj javno, da krono (cesarja) niso vodili posebno nesebični nagibi, da je sprožila misel o uvedbi splošne in jednake volilne pravice, in navaja vzroke, zakaj se vlada pod pritiskom krojne tolike peha, da postane volilna pravica prej ko prej zakon. Krona ni zahtevala volilne reforme iz socijalističnih načel, ne iz spoznanja, da so politični privilegiji krivica, ne iz želje, da bi ljudstvo prišlo do večje veljave, — nego zgolj iz taktičnih nagibov. Vlada je bil dolgo časa proti splošni in jednaki volilni pravici, a opustil je to nasprotje, ker je spoznal, da utegne splošna in jednaka volilna pravica njegovim specialnim gotovo dalekosežnim namenom bolje služiti. Volilna reforma je bila zadnji čas že v veliki nevarnosti, da sploh propade, a vladar je posrejel osebno vmes, ker jo hoče na vsak način rešiti. Splošna volilna pravica, da je volilna reforma nesrečena in pomanjkljiva, a navzlic temu so nekatere stranke vendar le zadovoljne z njo, — ker jim jamči nadvlado!

Električna cestna železnica v Ljubljani

bo zadobila, kakor je posneti iz poročila o občinski seji ljubljanski, kmalu večje omrežje, in sicer nameravajo za sedaj napraviti le dve novi progi: proti Viču in v Šiško. Da se ustrezno vsestransko izraženi željam, bavi se je občinski svet s to zadevo pri zadnji seji, in pričakovati bi bilo, da se res tudi z vso vneto zavzame za uresničenje tega projekta, s čemur bi bil velike nedostatek odpravljen, občinstvu pa v polni meri ustrezno.

Popravek.

Z ozirom na našo zadnjič priobčeno notico, da je podelil srbski kralj Peter I. ljubljanskemu županu Ivanu Hribarju red sv. Save, popravljamo to vest v toliko, da je župan Hribar ta red odklonil.

Stoletnica.

Letos poteče sto let, odkar se je Belgrad, glavno mesto srbske kraljevine, osvobodil turškega jarma. Mestna občina belgradska namerava pri tej priliki prirediti primerno proslavo. Pri občinski seji se je dočel program te proslave. Kakor javljajo, vršila se bo slavnost 13. decembra. K svečanosti bodo povabljeni tudi Slovenci.

Nov slovenski list.

V Celju na Spodnjem Stajerskem je prišel izhajati nov slovenski list, imenovan "Narodni List", kot glasila novoustanovljene "narodne stranke za Stajersko". Dosledaj je bila svobodomiselnost glasilo stajerskih Slovencev "Domovina", a ker so voditelji in z njimi "Domovina" pri zadnjih državnoborskih dopolnilnih volitvah zašli v klerikalno vodstvo, in se tudi očitno združili z duhovsko stranko proti vsem resnično svobodomiselnim elementom, krenili so ti zadnji svoja pota. "Narodni List" se tiska v 6000 izvodih in se bo nekaj časa popolnoma brezplačno razpošiljal. Urednik je Vekoslav Spindler, — tisti, katerega je "Domovina" odslovila samo radi njegovih svobodomiselnih načel.

Poskušeni samomor 17letne so- proge.

V Trstu se je ustrelila 17letna Ana Kovač. Strel ji je šel skozi jetra in je torej malo upanja, da bi mlada žena ostala še pri življenju. Kovačeva je omožena 18 mesecev, a je živela že tri mesece ločena od moža. Vzrok poskušene samomora so bajé prepričani z možkim, ki je njen ljubček.

Proti teologiji.

Hrvatski vseučiliščniki so imeli v Gradcu shod, na katerem so sklenili tole resolucijo: "Mi ne priznavamo bogoslovja imena 'znanost' in se protivimo temu, da bi se teologija (bogoslovje) predavala na

univerzi." — Ta resolucija je popolnoma unestna; kajti vseučilišče je kraj, kjer se naj učijo zgolj znanosti, ki so z dokazi podprte, — kar se o teologiji ne more reči. V era ni znanost, ampak le "vera" t. j. mi le verujemo, prepričani pa nismo.

Dr. Karol Lavrič.

Dne 1. novembra t. l. je bil za celo Goriško (a tudi za ostalo Slovenijo) največji narodni praznik. Obhajali so na najslavesnejši način spomin rojstnega dne apostola slovenstva na Goriškem — **Dra. Karola Lavriča**. (Rojen 1. novembra 1818 v Premu na Notrajskem, umrl pa je 3. marca 1876 v Gorici.) Vzgojen v popo'noma nemškem duhu, kakor je bilo takrat pri omikancih v navadi, ni znal do svoje moške dobe niti slovensčine; še mlaj je odšel s svojo materjo v nemški Gradec in se tam izsolal. Služboval je nato v Trstu pri sodnji in šele tukaj začel spoznavati slovensčino, katerej se je kmalu za silo priučil. Pozneje je državno službo pustil in se posvetil advokaturi. Prvo njegovo mesto kot advokat je bil Tohnin. Tukaj se je lotil z vso gorečnostjo učenja slovenskega jezika, in v kratkem času premaga njegova vztrajnost vse težave, da zamore nastopiti kot izvrsten slovenski govornik. Pozneje se je preselil v Ajdovščino in ptem v Gorico, kjer je tudi umrl. Bil je tudi deželni poslanec goriški.

Z neizrekljivo navdušenostjo in nesebičnostjo se je posvečal narodnemu delu. Slovenci se takrat še niso zavedali svoje narodnosti, vse je še spalo. Povsod je ustanavljal čitalnice (prvo v Tohninu, ki je sploh bila tudi prva na Goriškem) in budil zaspani narod ter razširjal omiko. Njegovo geslo je bilo: "Vse za narod, svobodo in napredek!" — katerega je dosledno dejansko izvrševal. Ustanovil je Goriški list "Soča", in si na političnem in kulturnem polju pridobil neverljivega zasluga. Bil je eden največjih človekoljubov, ki bi slekel tudi svojo zadnjo srajco, da bi pomagal bližnjemu.

V spomin hvaležnosti mu nameravajo goriški rojaki postaviti v Otavi spomenik. Politični list "Soča", ki izhaja v Gorici, izšla je dne 1. novemb. v slavnostni obliki, in je cela številka posvečena zgolj spomnu na dra. Karola Lavriča.

Naznanilo.

Pri zadnji seji podpornega društva "Slovenija" C. S. B. P. J. št. 44 se je vs'ed sklepa znižalo vstopnino na \$1, in to v svrhu, da podamo rojakom, ki se ne pripadajo nobenemu društvu, ugodno priliko, da se zavarujejo za bolezen in za slučaj smrti. Zavarovanje je dandanes gotovo za vsakega prepotrebno.

Prpomniti pa moramo, da je znižanje pristopnine le začasno, in po preteku gotovega časa prilika ne bo več tako ugodna. Društvo "Slovenija" je eno najstarejših slovenskih podpornih društev ter tudi usmrtnina izredno ugodna.

Opozarjamo vse cenjene rojake, ki želijo postati člani omenjenega društva, da se prijavijo pri katerikoli društvniku ali pa 587 So. Centre Ave., da dobijo potrebna nadaljnja pojasnila in navodila.

Odbor.

Ne trpite na revmatizmu!

Drgnite boleča, otekla mesta z

DR. RICHTER-JEVIM

ANCHOR PAIN EXPELLERJEM

in iznenadeni bodele nad prijetnim olajšanjem, katerega vam podeli (3) Spričevalo nekega duhovnika Rev. H. W. Freytag nam piše iz Hamel, Ill.: "Že 20 let vporabljam v inozemstvu in v tej deželi z izvrstnim vspehom v slučajih revmatizma, protina, prehlajenja, bolečin v hrbtu in podobnih bolih Vaš sijajni Anchor Pain Expeller bodem vedno rabil. 25c in 50c.

Pri vseh lekarnarjih

F. Ad. Richter & Co.

215 Pearl st., New York.

Kedo vam zamore pomagati.

Ako ste bolni, slabi ali v nevolji?

Na svaki način samo oni zdravnik, kateremu so dobro znane vse človeške bolezni, trpljenja in slabosti!

ROJAKI! Pazite komu poverite zdravljenje Vaših bolezni!

Kajti v Vašem zdravju obvisi Vaša prihodnost, kakor tudi Vaše družine, Vaših malih in dragih, za katere se mučite in delate. Zatoraj rojaki, ako vam je potreba nasveta ali zdravniške pomoči, vedite, da je naš stari, izkušeni in po celem svetu znani in slavni:

Dr. E. C. COLLINS Medical Institute,

edini, kateri zamore in kateri garantira, da Vas zagotovo ozdravi od katere koli akutne, kronične ali zastarele bolezni kakor: bolezni na pljučah, prsih, želodcu, črevah, ledvicah, jetrah, mehurju, kakor tudi vse bolezni v trebušni votlini, bolezni v grlu, nosu, glavi, nervoznost, živčne bolezni, prehudo utripanje in bolezni srca, katar, prehlajenje, naduho, bronhialni, pljučni in prsni kašelj, bluvanje krvi, mrzlico, vročino, težko dihanje, nepravilno prebavljanje, revmatizem, giht, trganje in bolečine v križu, rokah, nogah, ledjih in boku, zlato žilo (hemeroide), gržo ali preliv, nečisto in pokvarjeno kri, oteklo nogo in telo, vodenico, božjast, slabosti pri spolnem občevanju, polucijo, nasledke onanije (samoizrabljanja), šumenje in tok iz ušes, oglušenje, vse bolezni na očeh, izpadanje las, luske ali prh na glavi, srbenje, lišaje mazolje, ture, hraste in rane, vse ženske bolezni na notranjih organih, neurastenični glavobolji, neredno mesečno čiščenje, beli tok, bolezni na maternini i. t. d., kakor tudi vse ostale notranje in zunanje bolezni. On je prvi in edini, kateri ozdravi jetiko in Sifilis kakor tudi vse

tajne spolne bolezni moške in ženske.

POZOR! Zakaj drugi zdravniki ali zdravniški zavodi nimajo pismenih zahval ali slik od ozdravljenih bolnikov! Odgovor! Zato ker niso nikogar ozdravili — potem je popolnoma naravno, da se jim ljudje ne zahvaljujejo.

Tu donašamo par slik onih bolnikov, katere je naš slavni Dr. E. C. COLLINS, M. I., v zadujem času popolnoma im do kraja ozdravil.

Ozdravljen: bolezn v prsih, težkega dihanja in slabosti.

VLADIMIR S. JOVANOVIČ,
New Albany, Ind.

Ozdravljen: bolečin v križu in reumatizma v rokah in nogah, JOZO PERNAR,
Box 212, Richmond, W. Va.

Ozdravljena: težke prsne bolezni in reumatizma v križu in ledjih, TEREZIJA KUMOR,
10113 Commercial Ave., Chicago, Ill.

Ozdravljen: Rheumatizma in stisnjenja mehurja, BOŽO DOBRAŠ, Box 51 Boston, N.Y.

Ozdravljen: Dispepsije in želodčnega katarja, MILOŠ LAVRNIC,
A. V. S. Co., L. adville, Colo.

Ozdravljen: prebadanja v rebrih, MARKO TRBOVIČ,
21 River Bank, Kansas City, Kans.

Ozdravljena: bolezn v prsih želodčnega katarja težkega dihanja in bolezn srca.

MICHALINA MOKRAWICKA,
45—5th Street, Passaic, N. J.

Imamo še na stotine drugih pismenih zahval od ozdravljenih bolnikov, — katerih pa radi pomanjkanja prestora nemoremo vsih naekurat abjaviti. — Zatoraj rojaki Slovenci! Predno se obrnete na kakoga zdravnika ali zdravniški zavod — prašajte nas za svet — ako ste bolni, slabi ali nemočni — ali ako Vas drugi zdravniki niso mogli ozdraviti, — točno in brez vsacega sramovanja opišite Vašo bolezen v svojem materinem jeziku — pišite koliko ste stari — koliko časa traja bolezen ter vse glavne znake bolezni. Ako vam bolezni popolnoma znama, pišite po knjiga Zdravje katero dobite zastonj, ako pismu priložite nekoliko poštnih znamk za poštnino. — Pisma naslavlajte na slediči naslov:

DR. E. C. COLLINS MEDICAL INSTITUTE,

140 WEST 34th ST.,

NEW YORK, N. Y.

potem smete z mirno dušo biti prepričani Vašega popolnega ozdravljenja.

Kdor hoče osebno priti v ta zavod, je isti odprt vsaki dan od 10 predpoldne do 5 popoldne, — ob nedeljah in praznikih od 10 do 1.

Edina vinarna, ki toči najboljše kalifornijska in importirana vina. Kdor pije naše vino, trdi, da še ni nikdar v svojem življenju pokusil boljše kapljice. Vsi dobro došli!

Vsem rojakom priporočam
svojo fino urejeno

GOSTILNO

na 257 - 1st Ave, Milwaukee, Wis.

Postrežba točna in solidna.
Vsak potujoči Slovenec dobro došel.
C. HOFBAUER.

MATIJA ERKLAVEC.

— 624 So. Centre Ave. —

Edini slovenski krojač v Chicagi naznanja slav. občinstvu, da ima sedaj veliko zalogo vsakovrstnega blaga vizdelovanje novih oblek kakor tudi v popravu starih vse po zmerno nizkih cenah

CHICAGO, ILL.

NAJEMNIK & VANA, IZDELOVALCA

sodovice mineralne vode in drugih neopojnih pijač.
82—84 Fisk St. Tel. Canal 1405

Nazdar rojaki!

Slovincem in drugim bratom Slovanom priporočava svoj lepo urejeni

Saloon

Točiva vedno sveže pivo in pristne druge pijače. Raznovrstne fine smodke na razpolago. Za obilen piset se priporočava

brata Košiček

590 S. Centre Ave. Chicago, Ill.

Cemu pustiš od nevednih zobozdravnikov izdirati svoje, močje se popolnoma zdrave zobe? Pusti si jih zaliti s zlatom ali arebrom, kar ti za vselej dobro in po najnižji ceni napravi

Dr. B. K. Simonek
Zobozdravnik.

544 BLUE ISLAND AVE.
CHICAGO, ILL.

Telefon Morgan 433.

1880

Vnetje sapnika

1906

Nobena bolezen se tako hitro ne ukorenini kakor prehlajenje, ki kasneje povzroči vnetje sapnika in drugih organov, ki nabirajo zrak za pljuča. V drugih organov, ki nabirajo zrak za pljuča. V sapniku se nevarno bolezen. Ker ga je red-
venar je taka nevednost kasneje človek hitro ne začne zdraviti šico. Da se pa teh bolezni in jih že imate, iste tem hitreje od-
dravi vse take bolezni v najkraj-

SEVEROV

BALZAM

.....za

pljuča,

ki zdravi vse bolezni grla, vratu
zdraviko in drugih ljudi, ki so ga poskusili.

in prs ter je že priporočen od
Zdravniškega sveta, ki ga že prodaja 25 let.
Cena 25c in 50c.

Izvinjenje Protin Bolezen hrbtenice Rane
Nevralgija Opekline Odragnine Izbruh
Bule Otekline Trganje Rak

Vsaka goriomenjena bolezen pride na človeka lahko v 24 urah. Ali bi ne bilo umestno, ko bi bil vsak za to pripravljen ter imel vedno pri roki najboljšo zdravilo za vse gori navedene bolezni, ker res izvrstno deluje v vseh slučajih.

.....Severovo Olje sv. Gotharda.....

je vedno na ponudo ljudstvu ob takih slučajih; ozdravilo je že več ljudi v pretečnih 25 letih in dobilo več pohval kot bi ta list mogel popisati v svojih kolenah mnogih izdaj. Bodite previdni, in ko potrebujete zdravila uprašajte za Severovo Olje sv. Gotharda. Cena 50c steklenica.

V vseh prodajalnah. :- Zdravniški svet prost.

W. F. SEVERA Co.

CEDAR RAPIDS
IOWA

Jakob Dudenhofer

VINOTRZEC

339 Grove Street,

Milwaukee, Wisconsin.

Priporoča vsem slovenskim salonom svoja izvrstna vina in likerje. Ima v zalogi tudi importirana vina likerje, kakor tudi lastnega pridelka.

P.J. DEDRICH je pooblaščen sprejemati naročila in denar.

ATLAS BREWING CO.

sluje na dobrem glasu, kajti ona prideluje najbolje pivo iz českega hmelja in izbranega ječmena.

LAGER

MAGNET

GRANAT

Razvaža pivo v steklenicah na vse kraje.

Kadar otvoriš gostilno, ne zabi se obrniti do nas, kajti mi te bomo zadovoljili.

**Poštnim potom lahko
vlagate denar.**

Da zamoremo vslužiti tudi zunanjim vlagateljem uvedli smo da vloge sprejemamo poštnim potom. Vi lahko denar na vsaki pošti za nas vložite s pripombo naslova. Vloge sprejemamo od \$1,00 naprej.

Pišite po navodila na

SOUTH CHICAGO SAVINGS BANK

278—92nd Street

Chicago, Ill.

Pozor rojaki!!!

Potujočim rojakom po Zdr. državah, onim v Chicagi in drugim po okolici naznanjam, da točim v svojem novourejenim "saloonu" vedno sveže najfinejše pijače—"atlas beer" in vsakovrstna vina. Unijeke smodke na razpolago. Vsaemu v zabavo služi dobro urejeno kegljišče in igralna miza (pool table). Solidna postrežba zagotovljena.

Za obilen obisk se vljudno priporoča:

MOHOR MLADIC

617 S. Centre Ave. blizu 19
ulice CHICAGO, ILL.

VODAK-OVA GOSTILNA

683 Loomis ul. na vogalu 18. Pl.

Ima lepo urejeno za zabavo in dvorane za zborovanja.

TELEFON CANAL 7641

**Zanesljivo
varnost**

.....Vam nudi.....

INDUSTRIAL SAVINGS
BANK

652 Blue Island Ave.

s svojimi privatnimi predali za vlaganje in shranjevanje dragocenosti

Celoletna najemnina
znaša \$3.00.

VSAKO SOBOTO ODPERTO DO
8 URE ZVEČER.
Ustanovljena 1890.

RAZNO.

Povodnji v državi Washington.

Vsled toplega dežja se je sneg na zapadnem pobočju tamošnjega gorovja Cascade stopil, iz česar so nastale velike povodnji, ki utegnajo napraviti nepregledno škodo. Promet po železnih cestni promet je začasnoma ustavljen.

Japonsko šolsko uprašanje.

Tajnik Metcalf, ki je bil odposlan od zvezne vlade, da preišče zadevo glede izključitve japonskih otrok iz javnih šol, se je povrnil v Washington. Izključitve se je izvršilo na podlagi kalifornijskih državnih zakonov, in tajnik Metcalf se je izrazil, da bodo morale zvezne sodnije razveljaviti dotične državne zakone kot neustavne in proti pogodbeni; na drug način se to pereče šolsko uprašanje, ki bi utegnilo imeti še neljube posledice, ne da rešiti.

Stavka poljskih šolskih otrok.

Na tej stavki je baje že 40.000 šolo-obiskujočih otrok udeleženi, ki ne marajo odgovarjati na nemško stavljenja uprašanja iz veronauku v nemškem jeziku, marveč odgovarjajo po poljsko. V pruskih vladnih krogih, ki hočejo Prusko-Poljsko na vsak način ponemčiti, vlada vsled tega odpora velika jeza, a tudi razočaranost.

Luksurijozni izdelki v Zveznih državah.

Iz poročil trgovinskega in poljedelskega oddelka je razvidno, da se je v računskem letu 1906 v Združene države importiralo za 100 milijonov dolarjev raznih luksurijoznih izdelkov. Med temi je za 40 milijonov samih diamantov (ne-
všeči vtihotapljenih), ženskega nakita (kvačke, trakovi itd.) ravnotoliko, 6 milijonov za šampanjca, 7 milijonov za perje, ostane pa za razne dišave (parfem) in tobak. — Denarja torej v izobilici!

Usodepolna šala.

Zupanu mesta Brooklyn, W. Va., Ch. Smithu, prišla je v glavo nesrečna ideja, da se s svojo ženo nekoliko pošali in jo spravi v ljubosumnost. V ta namen je pregovoril svojega prijatelja, da se je oblekel kot ženska in ga čakal pred vratmi. Ko se mu je župan približal, mu je prijatelj dal znamenje in ga poklical, in Smith je sledil navidezni krasotici v njeno stanovanje. Gospa Smith, ki je ves ta dogodek opazovala, zgrabila je puško, zletela za svojim možem, ga ustrelila in naposled še sama sebe.

Darovi iz Chicage.

Od 631.000 dolarjev, ki so se letosnjio spomlad v Chicagi nabrali za podporo bednim v San Francisco, shranjen je še delni znesek \$400.000 v neki tuksajni banki. Ta denar se bo uporabil za potrebne v San Francisco v teku te zime. Le na ta način, da se je denar naložil v banko, obvaroval se je pred jednako usodo, ki je zadela druge podpore.

Ločitev zakon.

Grofici Castellane je sodišče v Parizu končno vendar le dovolilo zaproseno ločitev zakona. Grofica Ana je hči newyorškega milijonarja Goulda, katero je preslepil grofovski naslov lahkoživega in zapravljevega francoskega grofa Ernest Bonifacija de Castellane, da ga je vzela. Grof ji je zapravljal več milijonov dolarjev, in večkrat je prišlo med njima radi te zapravljalnosti do hudih nastopov, in grof je z njo brutalno ravnal in jo celo tepel. To jo je napotilo, da je tožila svojega moža na ločitev, s čemu pa grof ni bil nič kaj zadovoljen in zahteval od nje \$50.000 letne alimentacije. Sodišče pa je njegovo zahtevo odklonilo kot neutemeljeno. Njegova žena mu je prostovoljno ponudila letnih \$30.000. No, pa tudi s to svotico bo lahko udobno živel, če bo hotel. Grofica se bo odslej zopet imenovala "gospa Gould" — Tako kratko časa trajajoči grofovski naslov, katerega je kupila s svojimi milijoni, bo rodilno Gould torej precej stal.

Pesnik — prosjak.

V bolgarskih književnih krogih vlada velika senzacija. Pred krat-

kem je izšla zbirka pesmij docela neznanega pesnika P. Toškina pod naslovom "Boli". Te pesmi so zbudile v vseh literarnih krogih veliko pozornost in kritika jih je splošno pohvalila kot umotvore ob boga obdarovanega pesnika. Ko so jeli iskati tega pesnika, so bili vsi presenečeni. Pesnik ni nihče drugi, kakor ulični prosjak, ki ima v mestnem parku svoje taborišče. — Tudi v "smeteh" je skritega dosti zlata!

Nov šport.

V neki gostilni v dunajskem predmestju v Budjejevicah na Českem sta bila poleg drugih gostov tudi dva dobra prijatelja. Izvrstno pivo iz česke delniške pivovarne jima je dišalo čimdalje bolj. Oba prijatelja sta ga pila kakor žabe. Beseda je dala besedo in konec je bil, da sta stavila za "štefan" piva, kdo izmed njiju bo dal časa vzdržal drgati svoj nos ob nos drugega. In res! Objela sta se in drgala nos ob nos iz vse moči. Gledalci so se smejali, da bi skoro počili. Čez nekaj časa sta dobila njuna nosa prečudno obliko in kmalu je začela teči kri... Dvoboj se je končal in tu di zabava. Oba prijatelja sta menda bila tega dvoboja že sita in nihče ni mislil več na "štefan" piva. Šla sta domov in njune družine ju niso mogle niti spoznati.

Roosevelt na Panamski prekop.

Zadnji četrtek dne 8. t. ni je predsednik Roosevelt odpotoval za štiri dni s svojo družino in s svojim štabom, z vsemi častmi kakega evropskega suverena (neodvisnega vladarja "po božji milosti") po že prej natančno izdelanem načrtu na oklopnici Louisiana na Panamsko ožino gledat, kaj delajo...

Hlapčevski list "Glas Naroda" smatra v svoji navdušenosti za visoke gospode ta dogodek za tako imeniten, da na celi ko'oni popisuje vse podrobnosti tega potovanja, kje in kaj bo predsednik obedoval, kaj bo "Njegovo Veličanstvo" govorilo itd. Le tega še ne omenja, kam bo šlo Njegovo Veličanstvo — svojo potrebo opraviti!

Popravek.

V "Odrptem pismu" g. Antona Mladica, objavljenem v zadnji številki, vrnila se nam je neljuba pomota. Tam je govor o dopisu iz Glencoe, kateri da je bil brez uradnega pečata in podpisa tamošnjega društva. Resnici na ljubo popravljamo to vtoliko, da je bil dopis pač brez uradnega pečata, a podpisan je bil. Ker smo "odrpto pismo" prejel pozno, se je v naglici zapisalo pomotoma tudi "brez podpisa." Toda stvar se stem prav nič ne spremeni in še vedno le po tihotapstvu smrdi.

ODPRTO PISMO SLOVENCEM.

Čenjeni gospod Dr. E. C. Collins M. J.

Vam naznanjam, da sem popolnoma zdrav in se Vam zahvaljujem za Vaša zdravila, katera ste mi pošiljali in to Vam rečem, da takega zdravnika nima svet, kakor ste Vi in Vaša zdravila so res fina, ki so mi tako dobro pomagala. Jaz sem že dosti poskusil pri drugih zdravnikih, pa mi nobeden ni mogel pomagati. Toraj, kedor ne verjame, naj se do mene obrne in jaz mu hočem pojasniti, da ste Vi res en izkušen zdravnik, kakoršnega nima več svet.

Toraj to pisemce končam ter Vam ostajam hvaležen do hladnega groba.

Anton Michelich,
12 E. 39th Str.,
Cleveland, O.

GOSTILNA

"Pri ČEHU"

568 So. Centre Ave.
CHICAGO, ILL.

Razne pijače — prost pri grizek. Postrežba pošena in skrbna. Prenosišče za potujoče občine. Lepe sobe za stanovanje shrano in tudi brez nje.

Med nebeškimi svetovi.

NARAVOSLOVNE ČRTICE

Urejuje Ivan Kaker.

Skrivnosti
"RIMSKE CESTE"

Vvod.

(Nadaljevanje.)

Tudi to nam mora biti umljivo, ako smo na pravem sledu. Mislimo si zopet preprosto primero.

Glejmo koló na vozu, ki teče čez plitvo vodno strugo, nalito z vodo. Tu vidimo, čem hitreje teče voz t. j. čem hitreje se vrti na vozu koló, tem dalje proč od kolesa beže vodne kaplje, katere meče moč vrtečega se kolesa. To moč imenujemo "tangencialno". Čemolj pa bi se ko'o ustavljalo, tem bliže kolesu bi bežale kaplje. Mesto kolesa si moramo misliti prvotno materino truplo stvarstva. V početku, ko se je to truplo najhuje vrtelo okoli svoje osi, metalo se najbrže z najhujšo močjo iz sebe dele svojega trupla. S tem je najbrže združena tudi silovita v truplu zbrana moč, ki je bila gotovo v prvih dobah večja nego pozneje.

Solnca, ki so bila vržena v teh prvih dobah neznane moči prvotnega trupla, so bila gotovo največja in najoddaljenejša od trupla in so se tudi vrtela okoli istega z najaljšo hitrostjo; pozneje so bila manj oddaljena, in so tudi njihova pota počasneja itd. do zadnjega izmečka, kateri se je skrčil v toliko, da danes švigajo iz trupla le še posamezni ognjeni žarki, ki padajo zopet v truplo nazaj, neimajoč več one zmožnosti, da bi tvorili bežoče svetove.

Tu imamo zdaj prvo sliko stvarstvenega gibanja ali mehanizma: pred saboj vidimo milijonov solnc, ki so bili vrženi na različnih krajih materinega trupla v praznote in ki se v različnih velikostih in silnostih, toda vsa po enem in istem vrtilnem zakonu, kakor se vrti prvotno truplo, t. j. od zahoda na vzhod, vrte okoli tega trupla. Predstavljajmo si to silno, sijajno življenje nebesnih solnc in obiti nas mora sveta groza!

Toda to še ni vse!

To življenje se še izpopolnjuje. Kajti ta prva ogromna solnca imajo pa zopet svojih nestevilnih — otrok.

Da nam je to stvar lože razumeti, pojmiti moramo sledeče. Dokler je bila zmes prvotnega sveta še v stanju gorečega plina, je bilo mogoče, da se je izločil iz istega del za delom. Solnca, katere je metal iz sebe prvotni svet, so bila toraj vsa v onem stanju gorečega plina, da so zamogla, vrteč se okoli svoje osi, izmetati tudi iz sebe nekaj delov svojega trupla. Taki trupli so izmetala ta solnca po razmerju svoje zmožnosti več ali manj, tako je izmetalo naše solnce iz sebe osem kosov ali svetov, katerim je dalo človeštvo sledeča imena:

1. "Merkur", oddaljen od solnca 0.387 od del polovice zemске oddaljenosti, pride okoli solnca v 88 dneh, meri v prerezu 648 milj in tehta 1.14 zemské teže;

2. "Venera" z oddaljenostjo od solnca, ki znaša \$,723 del od polovice zemské oddaljenosti, pride okoli solnca v 224 dneh, meri v prerezu 1616 milj, — teža 0.8 del zemské teže;

3. "Gea" t. j. naša zemlja z srednjo oddaljenostjo od solnca okoli 20 milijonov milj, pride okoli solnca v 365 dneh, meri v prerezu 1719 milj in tehta 1/323,000 del solnčne teže;

4. "Mars", 1.524 krat dalje od solnca nego naša zemlja, pride okoli solnca v 687 dneh, meri v prerezu 909 milj in tehta le \$1 del zemské teže.

5. "Jupiter", 5.5 krat dalje od solnca nego zemlja, meri v prerezu 11 krat več nego zemlja in je 334 krat večji od zemlje, svojo pot okoli solnca stori v 4332 dneh ali 11 naših let in 314 dni;

6. "Saturn", 9 krat dalje od solnca

ca nego naša zemlja, dotiče svojo pot okoli solnca v 10.760 dneh, meri v prerezu 16,675 milj, je 92 krat večji od naše zemlje in je le 1/7 takó gost, ko naša zemlja;

7. "Uran", 384 milijonov milj od solnca, pride okoli solnca v 30,686 dneh, meri v prerezu 6740 milj in je 14 krat težji (?) od naše zemlje.

8. "Neptun", oddaljen od solnca 30 krat več nego naša zemlja (okoli 600 milijonov milj), pride okoli solnca v 164 letih, meri v prerezu 4 1/4 krat več in je 16 krat težji (?) od naše zemlje.

Kakor omenjeno, se vsi ti kosi ali svetovi sučejo okoli solnca in sicer v onem razmerju — "zahod-vzhod" — kakor solnce okoli materinega solnca in svoje osi.

Ker so pa ti kosovi v času svojega izbruha iz solnčnega trupla bili še tudi v stanju gorečega plina, zamogla so se tudi še iz njih v razmerju njihove moči in kemične kakovosti izločiti še nekatera manjša trupla, katere so nastopila svojo pot okoli teh svetov, vrtečih se zdaj z njim vred okoli solnca. Tem svetovom pravimo "trabantje", ali tudi sateliti.

Mej tem ko najmanjša in najbližja, toraj — nazadnja solnčna planeta ali kosa, "Merkur" in "Venera" nista mogla več izločiti iz sebe nobenega kosa, je izločila iz sebe t. j. — "rodila" t. "Gea" ali naša zemlja en tak kos, t. j. našo luno; 2. "Mars" dva kosa ali luni; 3. "Jupiter" 5 lun, 4. "Saturn" 8 lun in "Uran" 4 lune, dočim tudi "Neptun" ni rodil nobenega novega ali svojega sveta, ker je baje (po Leverrier-u) on sam od "Urana" odbiti del.

(Dalje pride.)

Listnica uredništva.

Rojake, kateri so nam poslali dopise, prosimo oproščenja. Za to številko prejele smo jih prekasno, a pride pa vse na vrsto.

ROJAKI!

Slovenski delavski pevski zbor "Orel" nudi nam zopet priliko posetne, bratske zabave.

Dne 24. novembra t. l. priredi veselico s koncertom, in — kar posebno naglašamo — uprizorila se bo tudi enodejanska veseliga "Dva gospoda pa en sluga."

Za to igro smo pridobili najboljšo moč, ki jih je možno dobiti, in brezdvomno bo njih izurjeni nastop vzbujal vso pozornost ter občinstvu nudil obilo zabave.

Sodelujejo tudi razni priznani slovenski in hrvaški pevski zbori in izvrstna godba na lok.

Slovinci, ne zabite torej priti dne 24. novembra v Narodno dvorano na 18. cesti in Centre Ave., kjer se vam pripravila izreden užitek in posebna zabava.

Začetek točno ob 7:30 zvečer (v zadnji številki je stalo pomotoma 8:30).

VSPORED.

"Planinska" — poje slov. moški zbor "Orel".

"Naprej, bračo" — poje hrvt. moški zbor "Zora".

"Rasti, ružo" — poje hrvt. moški zbor "Zora".

"U boj!" — poje slov. moški zbor "Slovan".

"Bledi mesec" — poje slov. mešani zbor "Orel".

Igra: Dva gospoda pa en sluga.

Osebe:

Leopold Prošlin, slikar — G. Matt. Kure.

Ivan, njegov sluga — g. Franc Udovič.

Grdin — g. Franc Stopič.

Paulina, mlada udova, njegova bratranka — gđc. Josi Vodnik.

Lizika, njena hišna — gđc. Angela Cevc.

Natakar — g. Andlovič.

Med posameznimi točkami svira češki orkester razne valčke in korčnine.

Odbor.

IŠČEM svojega brata John Susman, doma iz Rakitne hštv. 81.

Frank Susman, Jumbo Hotel, Columbia, Nevada.

ROJAKI, NAROČUJTE SI "GLAS SVOBODE."

Emil Bachman,
580 So. Centre Ave. Chicago.

Izdeluje društvene znake, gumbe, zastave in druge potrebščine.

Mirko Vadjina

priporoča bratom
Slovincem svojo
BRIVNICO.

390 W. 18. St. Chicago.

KAM?

GRAM-u & KRULC-u

Najboljša in najlepša slovenska gostilna v Chicago

— 408 W. 18. cesta.

Najboljše pivo, najboljše importirana slivovka, staro newyorško ter pristna kalifornijska vina.

Najboljše žganje v Zdr. državah takozvani "Woodland."

Vedno sveži in fini prigrizek.

Potrežba pozorna in reelna.

GRAM & KRULC

408 W. 18. Str. CHICAGO.

POZOR!

POZOR!

SLOVENC!

Kadar se mudite v mestu, ne pozabite obiskati rojaka
Frank Bernik, ki je otvoril hotel na
44 Sherman Str. pri La Salle postaji.

ZAPOMINITE SI:

"EDINI SLOVENSKI HOTEL V CHICAGO."

... Gostoljubna postrežba!...

FRANK BERNIK, lastnik.

Naša razstava

modernih jesenskih oblek
in površnikov

je najboljša in v toliki zalogi kot nikdar poprej. Naša vzajemnost med ljudstvom rapidno napreduje, dokaz tega je vedno večja razprodaja, kar znači, da prodajamo dobro blago po zmernih cenah.

Iz te nove zaloge oblek in površnikov si lahko izberete najmodnejše, raznih barv in razne velikosti po cenah od

\$7.00

do

\$25.00.

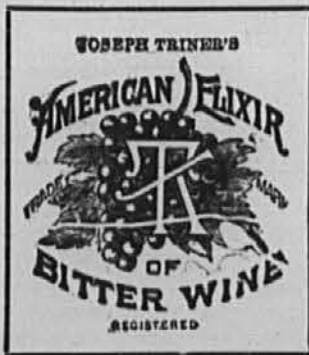
THE
ATLAS
CLOTHING CO

vogal 18. in
Blue Island Ave.

ZADOVOLJSTVO v ŽIVLJENJU

se uživa, ako sta mož in žena popolnoma zdrava. Osebe, ki so težko bolne na želodcu ali jetrah, so vedno čemerne, nezadovoljne in sitne. Naobratno so pa osebe, kojih želodec redno prebavlja zavžito hrano, odločne, vesele in polne življenja. Vsekako pa ima lahko vsak človek zdrav želodec, ki redno prebavlja, ako le rabi

Trinerjevo zdravilno grenko vino,

ki pospešuje sias do ed in prebavnost. Ali veste, da pomeni trdno zdravje, ako se dobro prebavljena hrana spremeni v telesu v čisto kri, ki je glavni pogoj življenja.

Naročila za ta pripomoček so tako ogromna, da so pričeli to izvrstno sredstvo kar na debelo ponarejati, da bi varali ljudstvo. Ali naši čitatelji vedo, da je edino pristno

Trinerjevo zdravilno, grenko vino

najboljše domače zdravilo in namizno vino na svetu.

Dober tek.
Izborna prebavljanje.
Trdno zdravje.

Močni živci.
Močne mišice.
Dolgo življenje.

To je zdravilo, kakeršnemu ni para na svetu. Ako je rabite, odvzamete mnogo bolezní od sebe. Rabite je, da vam bodo boljše dišale jedi, kot krepčalo in čistilca krvi, branite bolezní.

POZOR! Kedarkoli rabite Trinerjevo zdravilno grenko vino kot lek, tedaj ne smete uživati drugih opojnih in slabih pijač.

V LEKARNAH

V DOBRIH GOSTILNAH

Jože Triner

799 So. Ashland Ave.,

CHICAGO, ILLINOIS.

Mi jamčimo za pristnost in polno moč naslednjih specialitet:

Trinerjev brinovec, slivovka, tropinjevec, konjak.